

The Antique Pattern Library

For more information, please see our website at: <http://www.antiquepatternlibrary.org>

This is a scan of an antique book that is, to the best of our knowledge, in the public domain. The scan itself has been photo-edited for readability, and is licensed under the **Creative Commons** Attribution-NonCommercial-ShareAlike License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/> or send a letter to Creative Commons, 559 Nathan Abbott Way, Stanford, California 94305, USA.

You may share copies or printouts of this scan freely. You may not sell copies or printouts.

Donated by

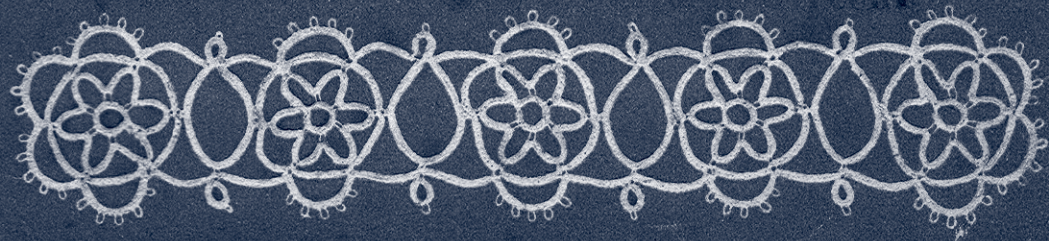
Sytske Wijnsma

BEYER'S HANDWERKBOEKEN SERIE H № 40

FRIVOLITÉ

UITGAVE: G. VAN WEES & WEISS, ZEIST EN AMSTERDAM

Beyer's Handwerkböeken Serie H. 40

Frivolité

met 75 afbeeldingen

Uitgave:

G. van Wees & Weiss, Zeist en Amsterdam

N. V. 1/10 firma J. H. Nolel.

Voorwoord.

Het eerste deeltje over Frivolité heeft een zoo gunstig onthaal gevonden, dat ik besloot een vervolg, waarin fraaier en kunstvoller patronen beschreven konden worden, het licht te doen zien. Door in het werk geoeffende dames zullen ook deze patronen, zonder al te veel moeilijkheden, kunnen worden nagewerkt terwijl de pas beginnenden er uit zullen kunnen leeren hoe uit de eenvoudigste vormen, Frivolité is immers slechts een samenvoeging van «ringen», «hoogjes» en «spandraden», een prachtig geheel verkregen kan worden.

Zeer zeker is Frivolité een der aangenaamste dameshandwerken, door ieder, met eenig gevoel voor vormenschoonheid, te beoefenen; het eischt geen buitengewone inspanning van de oogen; voor vaak alleen zijnde dames is het een aangename bezigheid terwijl zieken er een welkome afleiding in vinden.

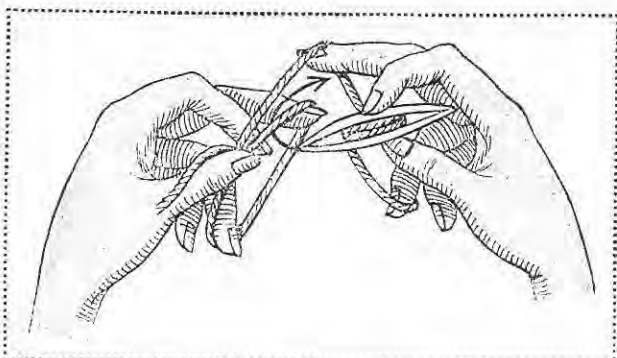
Moge ook dit deeltje gunstig ontvangen worden en er toe leiden dat vele nieuwe patronen worden vervaardigd.

Frivolité.

Wie de in dit boekje afgebeelde patronen wenscht te vervaardigen moet met de techniek reeds eenigermate bekend zijn. Dit vooropgesteld beperk ik mij in de te geven uitleggingen dus tot de meest noodzakelijke en verwijs ongeoeffenden naar de in het eerste deeltje voorkomende, meer uitvoerige beschrijving van het werk zelve en de vele daarin opgenomen voorbeelden om door beginnelingen te worden nagewerkt.

1. Hoe de draad en het spoeltje moeten worden vastgehouden.

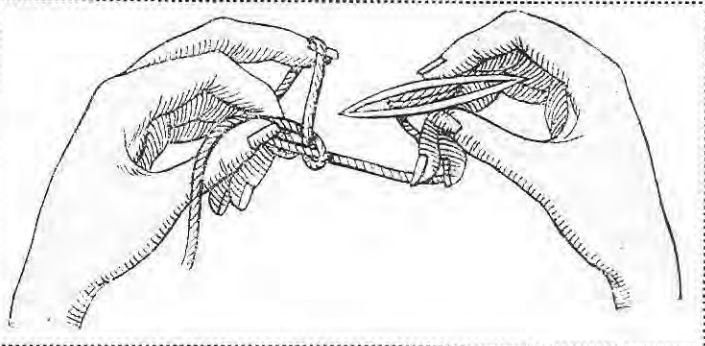
Het spoeltje wordt tussehen duim en wijsvinger van de rechterhand, terwijl de draad op dezelfde wijze in de linkerhand wordt gehouden. Men slaat den draad om de

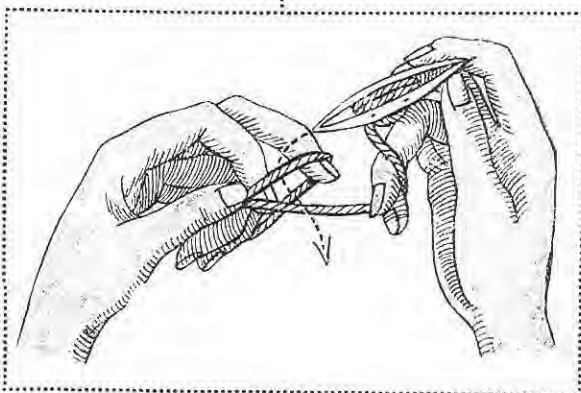
andere vingers waarbij duim en wijsvinger hem blijven vasthouden. Zoals nevenstaande afbeelding aangeeft, legt men den draad daarna boven over den vinger, schuift in de richting van het pijltje en zonder het spoeltje te keeren, het eene einde in de lus, het andere einde over de lus terug.

2. Het aantrekken van de lus.

Door den middelvinger der linkerhand op te heffen vormt de er over geslagen draad een lusje; de uit het spoeltje komende draad

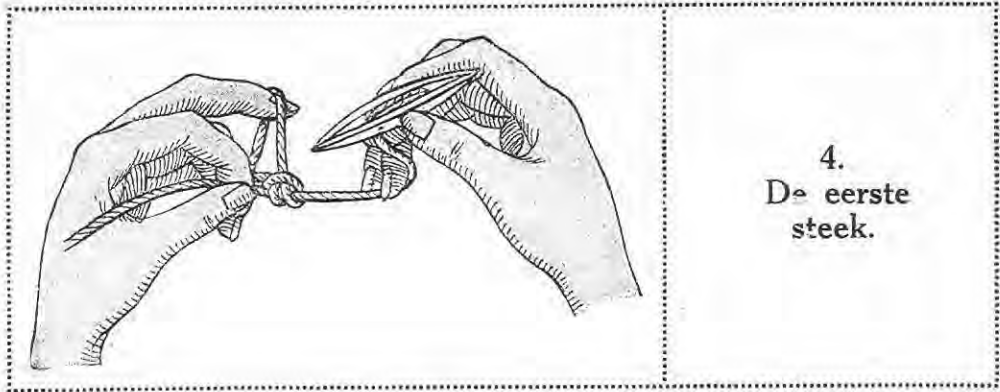

wordt nu strak aangetrokken waardoor alle steken naast elkaar komen te liggen. Hierop moet steeds zorgvuldig worden gelet. De afgewerkte lus wordt door duim en wijsvinger vastgehouden.

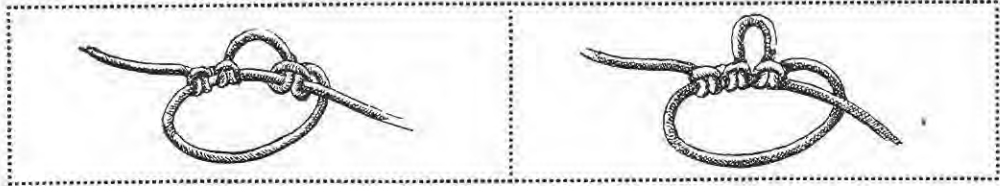
3. De houding bij het leggen der tweede lus.

Voor het leggen der tweede lus wordt de draad niet over de vingers van de linkerhand gelegd, doch door den middelvinger der rechterhand naar beneden getrokken en het spoeltje van achter naar voor door de lus gestoken in de richting van het op bijgaande afbeelding geplaatste pijltje. Evenals bij de eerste lus geschiedt het aantrekken door den middelvinger der linkerhand. Een eerste en een tweede lus vormen tezamen een steek.

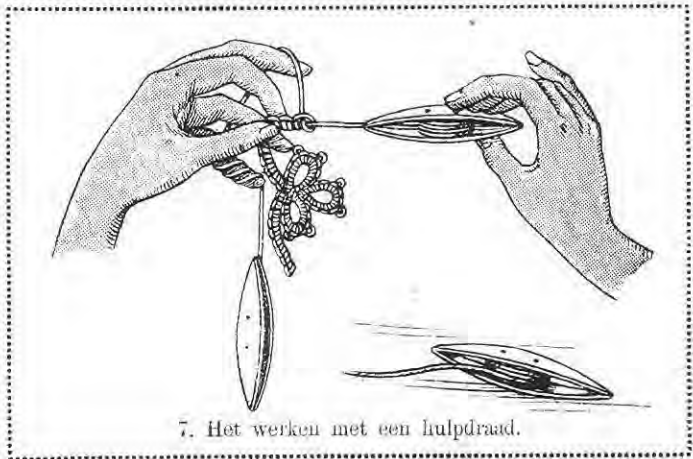
5 en 6. Het maken der picots.

De picot is wel een der fraaiste versieringen van Frivolitékant. Behalve voor versiering dienen ze om de verbinding tusschen de ringen en de boogjes aan te brengen. Ze worden gevormd door tusschen twee steken een klein gedeelte van den draad onbewerkt te laten, ter lengte van de gewenschte grootte van de picot. Afbeelding 6 geeft aan, hoe ze door het aantrekken van den draad ontstaan.

Het dichttrekken van den ring.

Heeft men het gewenschte aantal steken met of zonder picots gemaakt, dan laat men de lus van de vingers van de linkerhand glijden, houdt de reeks steken tusschen duim en wijsvinger vast en trekt den door die steekjes loopenden draad aan, waardoor een ring of boogje gevormd wordt. Den volgenden ring begint men na een korte of lange spandraad en, indien zulks wordt aangegeven, het werk gekeerd te hebben, terwijl men den afgewerkten ring tusschen duim en wijsvinger der linkerhand vasthoudt en opnieuw, zooals in afbeelding 1 werd aangegeven, de werkdraad in een lus om de vingers legt. De onderlinge verbinding der afzonderlijke ringen verkrijgt men door den om de linkerhand liggenden draad met een haaknaald van onder naar boven door een picot van den voorgaanden ring te halen en het spoeltje door de daarbij ontstane lus te steken. Ook nu trekt de middelvinger der linkerhand den steek aan terwijl duim en wijsvinger den draad vasthouden. Deze wijze van verbinden der afzonderlijke gedeelten wordt steeds toegepast. Verbindt men 2 ringen of boogjes met 2 of 3 picots dicht bij elkaar, dan moet tusschen elke verbinding van den tweeden ring steeds een steek minder dan bij den eersten ring worden gemaakt.

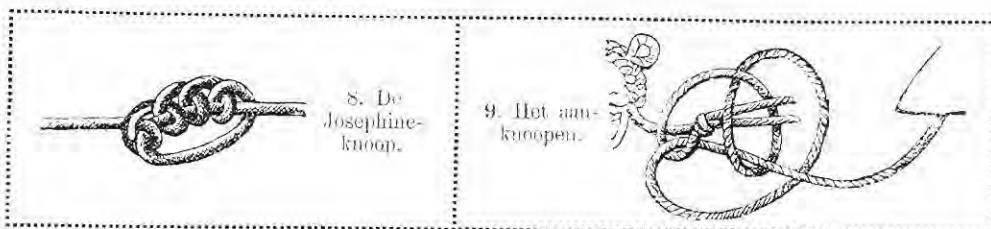

7. Het werken met een hulpdraad.

Voor het werken van rechte lijnen of boogjes moet gebruik gemaakt worden van een tweede spoeltje. De einden der draden van beide spoeltjes knoopt men aan elkaar, houdt het knooppje in de linkerhand, slaat een draad over de vingers om de pink en maakt met het andere spoeltje als gewoon de steken, waarna steekjes en picotjes te zamen worden geschoven. Het spoeltje, hetwelk bij den aanvang van het werk met de rechterhand wordt vastgehouden noemen we het «eerste spoeltje,» terwijl het andere het «tweede spoeltje» genoemd wordt; hierop dient onder het werken steeds gelet te worden aangezien afwisselend met beide, met het eene of het andere gewerkt moet worden.

8. De Josephineknop.

Voor het werken van de aanvullende figuurtjes wordt gewoonlijk de Josephineknop toegepast. Deze bestaat dan uit alleen eerste steken en wel van 5 tot 10 welke samengetrokken een halve maan figuur vormen.

9. Het aanknoopen.

Is onder het werken de draad verbruikt, dan moet een nieuwe worden aangeknoopt. Dit kan het best worden gedaan, waar een nieuwe ring wordt begonnen; de eerste steek wordt dan zoo dicht mogelijk tegen het knooppje aan gelegd en de draadeinden door steken bedekt; heeft men aldus drie steken gelegd, dan worden de dan nog vrijblijvende draden zoo kort mogelijk afgeknipt.

Hoe een ster wordt afgewerkt. Om den laatsten ring van een te vormen ster met den eerst gewerkten te verbinden en de figuur dus te sluiten, legt men de lus van de linkerhand op de ster; de draad wordt van onder naar boven door het verbindingspicotje van den eersten ring gehaald, het spoeltje doorgestoken en aangetrokken, waarna de nog noodige steken worden gemaakt.

Welk is het «eerste» en welk het «tweede» spoeltje? Bij het werken met 2 spoeltjes is het meestal een beduidend verschil of met het eene of met het andere wordt gewerkt. Zeer zorgvuldig moeten ze worden gebruikt zooals de beschrijving dit aangeeft. Het «eerste spoeltje» is zonder uitzondering datgene, hetwelk men bij het beginnen van het werk in de rechterhand had, het andere, hetwelk bij den aanvang van de linkerhand neerhing, blijft steeds het «tweede spoeltje».

Het wasschen der kant.

Frivolitékant moet, evenals elke andere fijne kant, in de wasch op een bijzondere wijze worden behandeld; vooral wanneer bij het vervaardigen zeer dun garen is gebruikt moet het wasschen, wil het werk niet krimpen, met buitengewone zorg gebeuren.

Men hecht het met alle picotjes op een stuk witte stof en wascht de kant uiterst voorzichtig; beter nog kan men het, zonder het op te hechten, in een platte schotel, gevuld met zeepwater leggen; zoo noodig wordt het zeepwater enkele malen vernieuwd. Op deze zelfde wijze wordt daarna uitgespoeld en het vervolgens tusschen droog wit linnen gelegd en steeds tusschen het linnen langzaam gedroogd en aan den verkeerden kant gestreken. Ook kan men het na het droogen door middel van spelden met de picots over een kussen spannen en het aldus eenigen tijd laten staan waarna niet gestreken behoeft te worden.

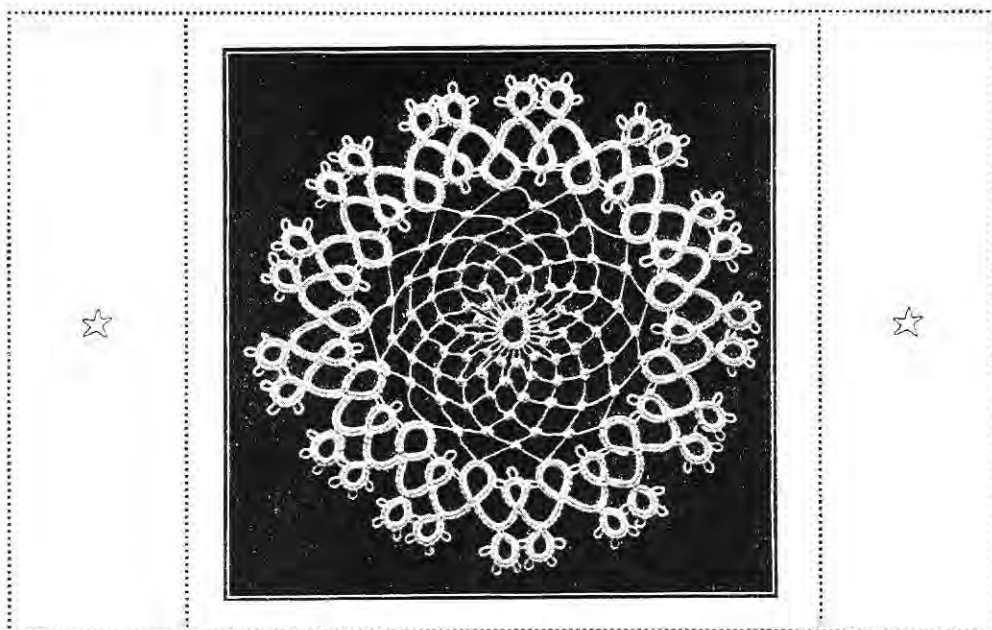
Afkortingen.

sp.	= spoeltje	k.	= keeren
st.	= steek	verb.	= verbinden
p.	= picot	dichttr.	= dichttrekken
r.	= ring	kl.	= klein
b.	= boogje	gr.	= groot

Als in de beschrijving voorkomt bijvoorbeeld: 4-3-3-4, dan geeft het cijfer het aantal steken, het streepje de picot aan; in dit geval moet dus worden gewerkt

4 st. 1 p. 3 st. 1 p. 3 st. 1 p. 4 st.

Ingeval moet worden verbonden of gekeerd, dan wordt dit steeds aangegeven.

10. Ronde ster, netvormig gevuld.

De ring in het midden: 12 × 1 st., 1 p., 1 st., dichttr., k., en zonder meer verbinden aan de netvormige vulling, bestaande uit 1 st., verb., 1 st., een lus. Na een korte tusschendraad 1 st. maken, verb. aan de dichtstbijzijnde picot, 1 st., stevig aantrekken zoodat het een vast knoopje lijkt. Na een klein lusje aan de dichtstbijzijnde picot eveneens verb., na de laatste p. gaat men dadelijk naar de 2de reeks over; nu wordt inplaats van aan een p., aan de lus verbonden, aldus 5 of 6 reeksen rond werkende, waarvan de lussen steeds grooter moeten worden. De draden worden hierna afgeknipt. Voor het werken van den buitenrand moeten 2 spoeltjes worden gebruikt: * 1 r.: 5—4, verb. aan de 1ste lus, 4—5, k., 1 b.: 6 st., met het 2de sp. Eerste ring 3-3-3-3, met beide sp. 1 b.: 5 st., k., met het eerste sp. 1 r.: 4, verb. aan den 1sten ring, 2-2-4, k., met beide sp. 1 b.: 5 st., met het 2de sp. 1 r.: 3 st. verb. aan den 2^{den} ring, 3-3-3-3, 1 b.: 6 st., k., en van * af herhalen, de groote middenring 1 lus verder verbinden: alle binnerringen met een p. verb.

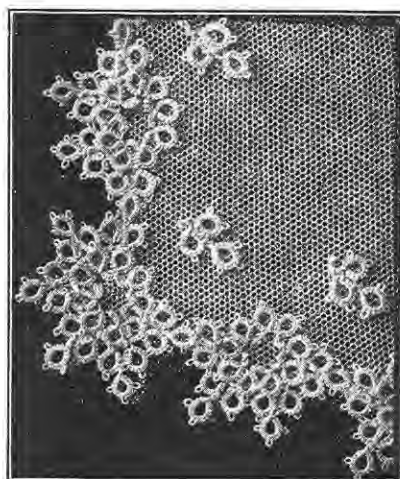
11 en 12. Twee moderne jabots.

Voor het maken van elk der jabots is een stuk tulle noodig, groot 36 cm bij 38 cm de zoompjes niet medegerekend. Van de onder no. 11 afgebeelde moet de onderrand een weinig rond worden geknipt. De geschulpte rand, zie afbeelding 13, wordt in 2 rijen van garen no. 70 gewerkt, eerst het binnenste kransje, daarna de vier, uit drie blaadjes bestaande punten. Iedere r. bestaat uit 4-4-4-4, iedere halve r. uit 7 halve steken; iedere ring wordt op zijde verb. Eerste toer: een kransje van 9 r. Tusschen de eerste zes r. afwisselend een korte tusschendraad, een halve ring, tusschen de overige 3 ringen steeds een halve ring; het kransje wordt door den 9^{den} ring gesloten. Tweede toer: de draad verbinden aan de ongebruikte p. van den eersten r. 1 r., met de eerste 3 steken de begindraad wegwerken. De draad weer aan de laatste p. verbinden, vlak daartegen de 2de vrijstaande ring; de draad weer aan de p. van den eersten r. verb.;

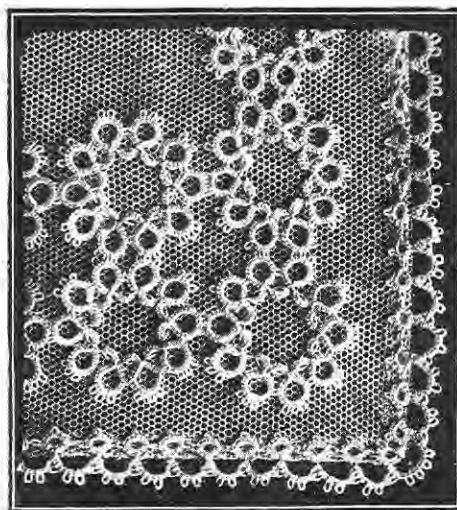
de tusschendraad mag niet te lang doch ook niet te kort genomen worden, de vrijstaande r. moet juist vastzitten; daarna de 3de r. die aan de eerste p. verbonden wordt; de eerste punt is hiernéde afgewerkt. Nu verbindt men den draad achter langs het werk aan de verbindingspicot van den eersten toer en maakt nog drie dergelijke bladvormen. Na de tweede punt moet de draad nog 1 r. verder verb. worden, alvorens de derde punt te beginnen. Nu moeten de draden afgehecht worden. De verbinding van het geheele patroon wordt verkregen door bij de eerste punt den vrijstaanden ring weg te laten. Het tweede patroon wordt dan verbonden waar deze ring ontbreekt. Afbeelding 13 geeft aan hoe aan de hoeken de kransjes niet met 4, doch met 6 punten gewerkt worden. De vrij langs den rand geplaatste patroontjes worden geheel als de punten gewerkt; de draadeinden worden afgeknoopt en weggeknipt. Wanneer de kant is afgewerkt, hecht men deze vlak aan den uitersten rand op de tulle, welke aan de verkeerde kant langs de verbindingsp. en tusschendraaden wordt vastgenaaid, zoodat dus alleen de bladvormen vrij buiten de tulle uitsteken. Men knipt nu de tulle er onder weg en zoomt deze zeer smal op de sterren. Het boordje wordt versierd met dezelfde kransjes en met smalle zoompjes; de bovenrand wordt afgewerkt met een smalle zoom waarop een vastgewerkt randje wordt gehecht, waarbij het boordje iets kan worden

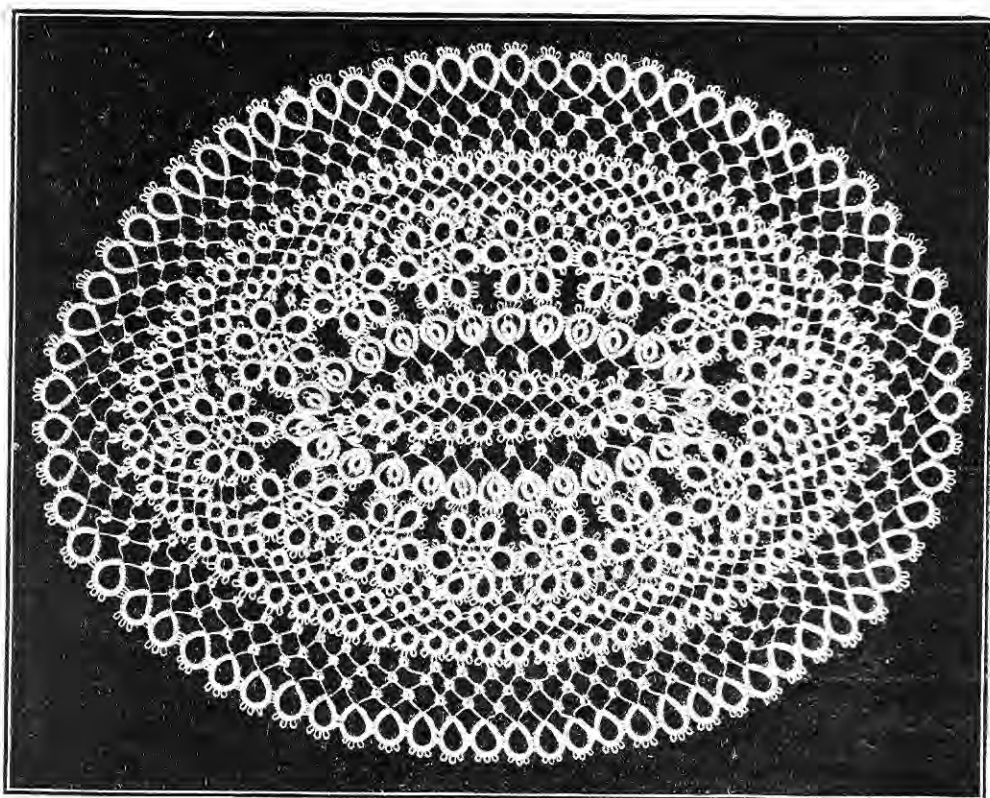
13. Hoek voor
jabot
afbeelding 11.

ingehaald. Het randje kan als volgt gewerkt worden: het bestaat uit ringen van 3-3-3-3; na elke r. wordt de draad over den begindraad gelegd en, onder den ring door, naar boven, verbindt men den draad aan de middelste p. en werkt de volgende r. dicht daaraan; het geheel moet zuiver en vast worden gewerkt, vooral mag de tusschendraad niet los zijn. Bij het opnaaien lette men goed op den goeden kant; aan den verkeerden kant ligt de draad boven over het werk. Jabot volgens afbeelding 12. De aardige kransjes worden geheel afzonderlijk van garen no. 70 gewerkt en daarna aan elkander gehaakt; zie afbeelding 14. Elke ring bestaat uit 4-4-2-2-4-4, elk boogje uit 7 halve steken; na elke ring een boogje, k., alle met 1 p., verb., de tiende ring sluit het kransje. De verb. der kransjes bestaat soms uit 1 r. (3 p.), soms uit 2 r. (2 middelste p), de rechtopgaande rijen uit 2 r., de dubbele rij uit 1 r. en 3 p., zie afbeelding 14. Wanneer het werk gereed is hecht men het op de tulle, zoo, dat buiten de kransjes nog een strookje tulle vrij blijft voor een smalle tussenruimte en een zoompje. De sterren worden met de verbindingsp. en tusschendraad opgenaaid. Voor den smallen rand, die den zoom bedekt, maakt men eerst de bij afbeelding no. 11 beschreven ringen; ze bestaan nu uit 3-3-3-3. De boogjes worden met 2 sp. gemaakt; ieder b. 3-2-2-2-3, met een p. te verb.

14. Hoek voor
jabot
afbeelding 12.

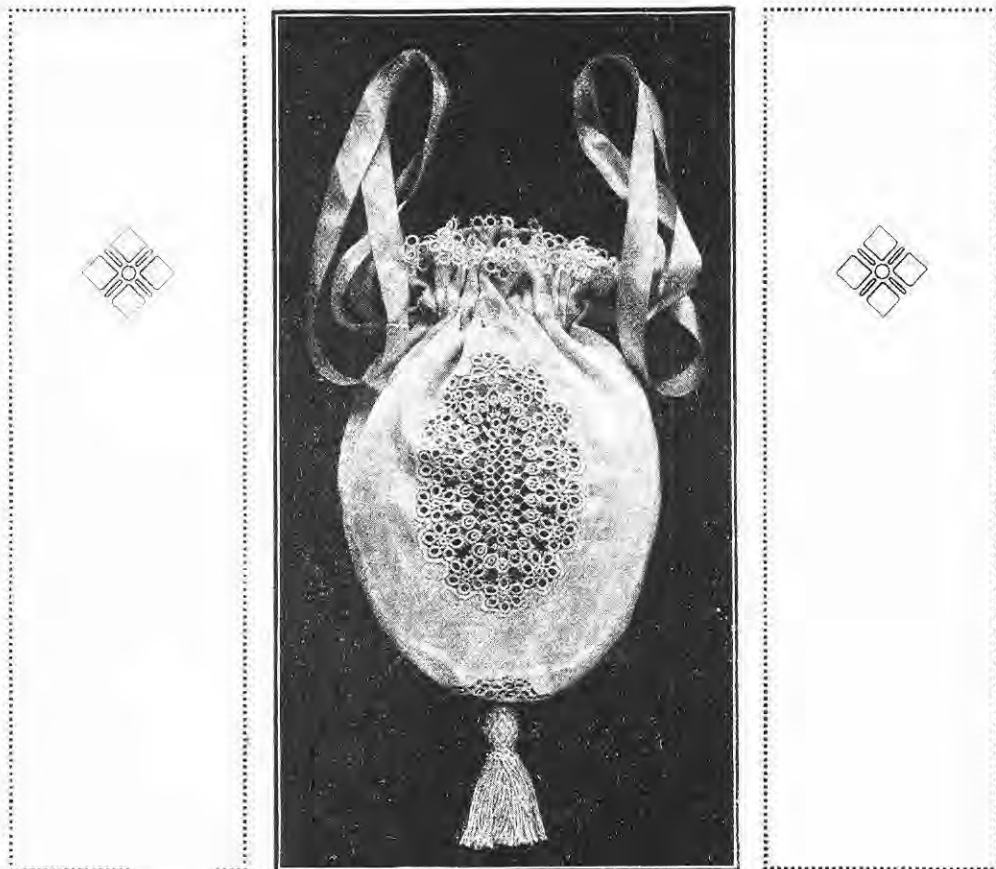

15. Langwerpig kledje.

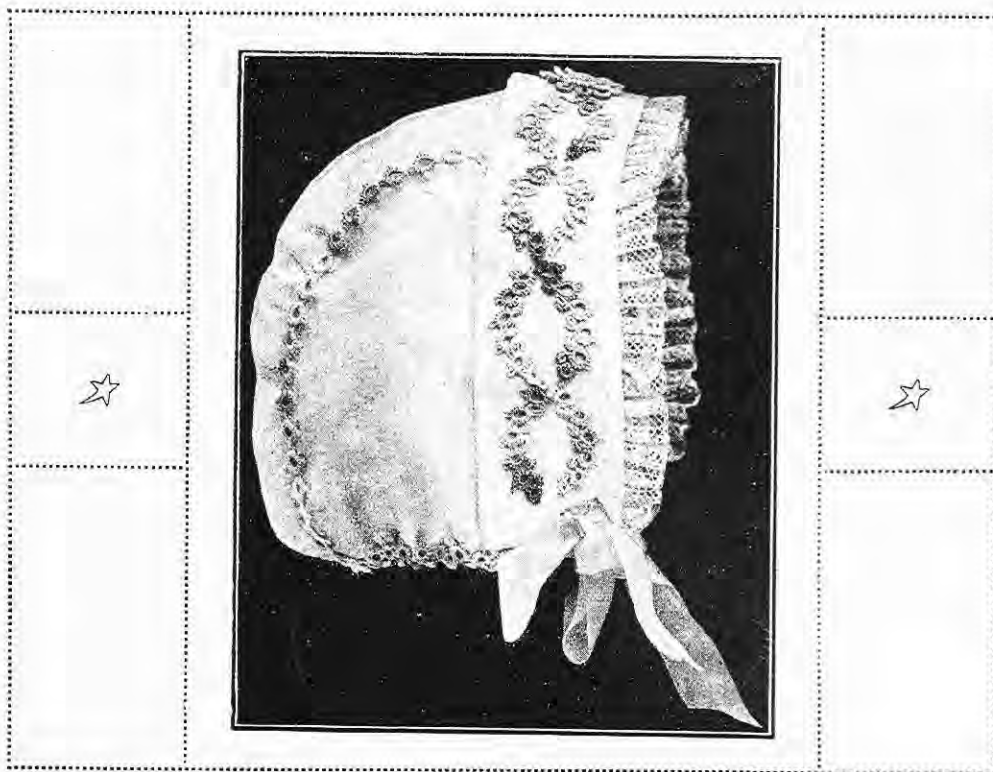
Dit buitengewoon fraaie kledje, waarvan het patroon is ontleend aan een werkstuk in het Stuttgarter museum voor kunstnijverheid, kan voor velelei doeleinden worden gebruikt; bijv. van fijn garen voor tashjes of blouses; wanneer het als kledje zal worden gebruikt, van garen no. 50 wordt het ongeveer 20 bij 15 cm groot. Men begint met het middenpatroon. De 1ste ring: 3-3-2-2-3-3; den draad verb. aan de laatste p.; dicht daaraan 1 r.: 3 steken, verb. aan de p. van den eersten r., 2-2-2-2-2-3; den draad onder aan den 1sten r. verb.; dicht daaraan 1 ring: 3 st., verb. aan de laatste p., 3 st., verb. aan de p. van den 2^{den} r., 2-2-3-3; k.; na een tusschendraad 1 r.: 3 st. verb. aan den 1sten r., 2-2-2-2-3, k.; na een tusschendraad den tegenover geplaatsten r. werken. Zijn behalve het driehoelge blaadje op het eind, aan iedere zijde 2 r. klaar. Men werkt men: 3-3-2-2-3-3 de volgende 3 r. aan iedere zijde vordert na elke r. k. en een tusschendraad die, naar mate men meer naar het midden komt, langer worden moet en naar de andere punt weer in lengte afneemt. De volgende 2 r. aan allen kant zijn weer gewerkt: 3-2-2-2-2-3, vervolgens de drie blaadjes voor de punt, zoals boven beschreven, dan de laatste p. aan de eerste verb. van den 1sten p. De 2de toer: De kleine r. die aan de middelste p. van den 1sten toer verbonden wordt, bestaat uit 2 st. verb., 2 st. k.; de dubbele r. na een tusschendraad: 8-3-2-2-3-8; na een tusschendraad van 1 min. volgt de binnenste r.: 5-5, de p. gr.; nu brengt men de kleine r. van achter naar voor in de gr. r. en verbindt den draad onder aan den grooten ring, zoo dat de kl. r. in het midden ligt; hoe zorgvuldiger en vaster men dit gedeelte van het werk doet, hoe beter de kl. r. zitten blijft. Nu weer k. 1 kl. verb. r., k., 1 dubbele r. die met 1 p. aan den 1sten wordt verbonden. Aan de hoeken moeten de buitenste r. iets grooter worden: 8-4-2-2-4-8, en de verbindingspicot iets langer. De 3de toer: De sterretjes. De middelste r.: 1-2-2-2-2-1, de draad verb. aan de eerste p., na een korte tusschendraad de r.: 3-3-2-2-2-3-3, den draad verb. aan de dichtstbijzijnde p.; nog 5 ringen werken, alle met 1 p. verb.; deze r. moeten vast gewerkt worden. Aan iedere punt wordt een ster met 1 p. aan de middelste p. van den ring van den 2^{den} toer verbonden; de andere

6 sterren worden aan beide zijden met 2 p. van de voorgaande ster verbonden en met 1 p. aan den 2^{den} ring van den 2^{den} toer. De 4de toer bestaat uit een rij dubbele r. Doch voor deze te werken moeten de ruimten tusschen de sterren van de 3^e toer met kl. r. en lussen worden aangevuld. De beschrijving hiervoor vindt men onder afbeelding 18. Deze aanvullende figuren kunnen ook weggelaten worden waardoor het werk een luchtiger indruk maakt. Voor de beschrijving der laatste toer zie men eveneens onder afb. 18.

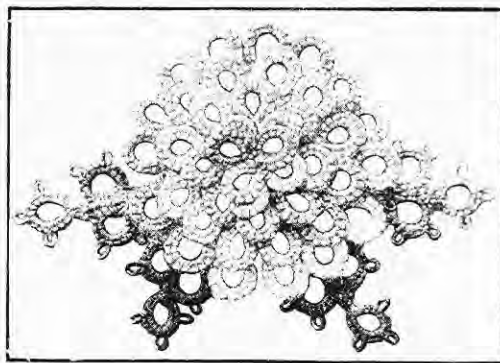
16. Taschje met kantversiering.

Van zachtgele zijde worden twee, langs den onderrand afgeronde vormen geknipt. Deze worden in den vorm van het taschje aan elkaar gezet; het makkelijk te verwijderen overtrek van fijn wit batist heeft denzelfden vorm. Aan beide zijden wordt het middengedeelte van het onder no. 15 afgebeelde kleedje ingefestonneerd, waaronder de batist wordt weggeknipt. Voor de kantversiering wordt van het kleedje afb. 15 tweemaal het binnengedeelte tot en met de sterren gebruikt, terwijl langs den bovenrand nog een rij aan elkaar gewerkte sterren wordt aangebracht, die gelijk bijgaande afbeelding aangeeft, even buiten den rand steken. Van de kleine op afbeelding 15 voorkomende sterren wordt een versiering aan de onderkant der tasch aangebracht uit het midden waarvan een, van gele zijde of perlgaren te vervaardigen, kwastje neerhangt. Het bovengedeelte hiervan wordt overtrokken met de netvormige vulling welke voorkomt in den buitenrand van het kleedje afbeelding 15; evenwel wordt fijner garen gebruikt en dichter gewerkt. Men maakt aan een grootere lus 6 of 8 kl. r. 2-2, met korte tusschendrazen, die door de groote lus samengetrokken kunnen worden; Aldus wordt rond gewerkt tot het overtrekje groot genoeg is, en maakt daarna nog tusschen den 1sten toer der kl. r. aan de gr. lussen 4 of 5 b. met p., welke ahangen, trekt de groote lussen aan het smalle gedeelte van de kwast dicht, werkt ze met een paar steken af, evenals aan de bovenkant en zet daarna de kwast in het midden der ster aan. Beyer's kuippatroon V 101.

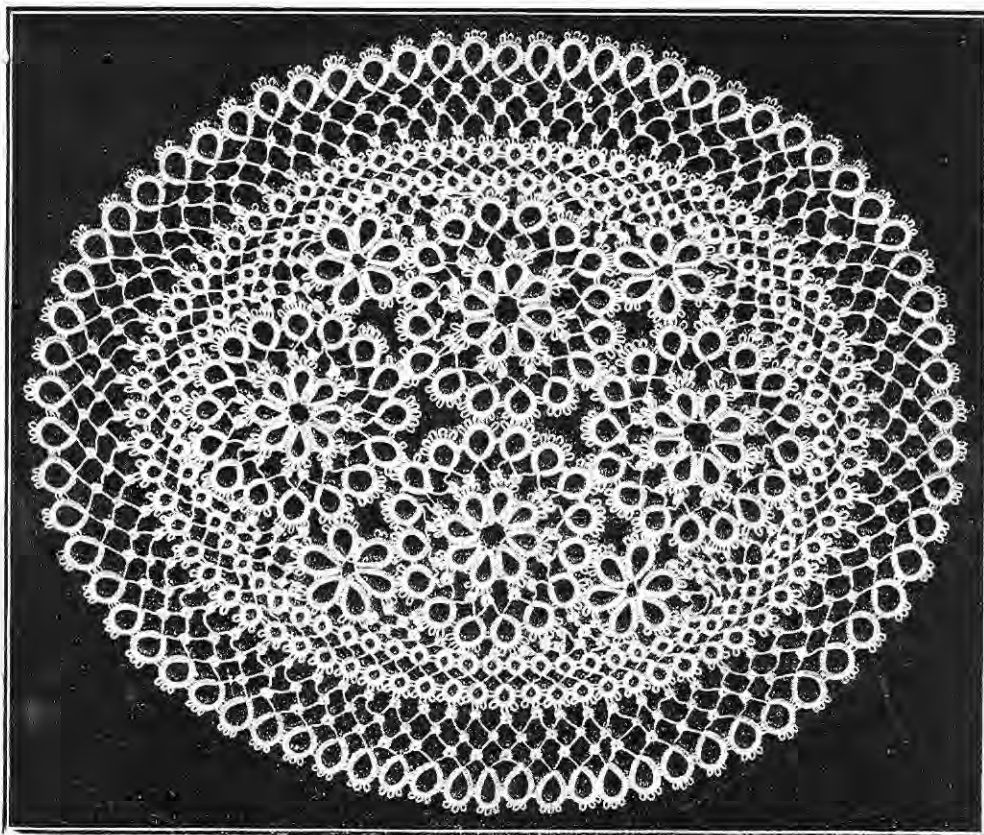
17. Kindermutsje met slingers in kleuren.

Zeer fraaie mutsjes kunnen worden vervaardigd van fijn doorschijnend wit batist met voering van zacht gekleurde zijde. Het wordt geknipt in afzonderlijke deelen, welke aan elkaar worden genaaid. De voering van het afgebeelde kapje bestaat uit licht gele zijde. De opslag langs den rand wordt afzonderlijk gemaakt en versierd met kleine ranken, waarvoor genuanceerd perlgaren no. 8 in licht rose en licht groene tint wordt gebruikt. De rankjes loopen van de in het midden aangebrachte rose bloem, langs de geheele opslag. Voor de bloem, zie afbeelding 17a, worden van rose perlgaren ringen met korte tusschendraden gemaakt. De ringen die 15 st. groot zijn, worden naar het midden iets kleiner. De reeks ringen naait men met de verkeerde kant op ronde stukjes tulle, van buiten af beginnende, rond naar het midden, zoodat het geheel op een roos gelijkt. Het tulle randje wordt naar achter vastgenaaid. Aan den rand van de bloem worden van groen garen vier bladmotieven aangebracht. De ranken begint men te werken aan de punt: na iedere ring een kl. b. k., iedere r. met 1 p. verb.; 1ste r. 3-4-2, de kl. b.: den draad mede-werken, 7 halve steken, 2de ring: 4-2-4-2, 3de ring: 4-2-5-2, 4de ring: 4-2-5-2, 5de ring: 5-2-5-2, de 6de of laatste ring is gelijk aan den 5^{den}. Door aldus te werken nemen de ranken een gebogen lijn aan.

17a. Bloem voor het midden der overslag van het mutsje.

De naden van het kapje en de iets ingehaalde onderrand worden door een sierlijk randje bedekt. Het wordt gewerkt volgens afbeelding 52 met rose garen: iedere r.: 4-4-4-4, na iedere r. k. 1 kl. b. maken en iedere r. met 1 p. verb. Bij voorkeur neemt men rose linten. Beyer's knippatroon V 102.

18. Ovaal kleedje.

Evenals het onder no. 15 gegeven patroon is ook dit gewerkt naar een in het Stuttgarter museum aanwezig kleed. Bij gebruik van garen no. 50 wordt het ongeveer 20×17 cm groot evenwel zal het bij verwerken van fijner garen beter voldoen. Eerst worden de 4 sterren voor het midden gewerkt en aan elkaar verbonden. Eerste toer: 8 r. dicht bijelkaar, alle bestaan uit 8-3-1-1-1-3-8, met 1 p. verb., na elke r. k. en de kl. sluitring maken, 2 st. verb. 2 st., goed dichttr., de tusschendraden uiterst regelmatig te werken; iedere 2 kl. r. verbinden aan 1 ring van den eersten toer. Twee van de groote sterren worden aan elkaar gewerkt met van elk 2 ringen en 2 p., de andere twee elk met 2 r. door 1 r. gescheiden, en met 2 p. aan de eerste twee, gelijk afbeelding 18 aangeeft. Deze 4 sterren worden aangevuld met een viertal kleinere, bestaande elk uit 6 r.: 6-3-2-2-2-3-6. Drie van deze 6 r. worden elk met 2 p. aan 3 r. van de gr. sterren gewerkt; de lengte der tusschendraden moet een volkomen platliggen van het werk toestaan. De nu nog buiten de sterren liggende ruimten moeten met netwerk worden aangevuld hetgeen bij eenige oefening geen moeilijkheden zal opleveren. De hiervoor te werken kl. r. 2 st. verb. 2 st., en lusjes maakt men heen, en na keeren van het werk terug; men verbindt steeds rechts en links aan een p. van de sterren en maakt vooral de lussen niet te groot, waaraan de volgende kl. r. moet worden verbonden. Dit gedeelte van het werk is zeer moeilijk te beschrijven en kan beter naar omstandigheden worden uitgevoerd, doch er moet rekening mede worden gehouden dat bij de laatste toer in geen geval meer dan vier verbindingslussen over zijn. Bij den 1sten kl. verb. r. kan men den draad bij het dichttrekken door den ring halen en na stevig aantrekken, afknippen. Het draadeinde werkt men in een ring der volgende toer weg, waardoor alle draden op eenvoudige wijze keurig worden weggewerkt. Elke opening moet geheel afzonderlijk gevuld en afgemaakt worden. Door de nu te werken toer verkrijgt het kleedje de fraaie vorm en wordt het veel steviger. Men werkt nu na k. en een tusschendraad 1 binnenste r.: 3-3, verb. aan een lus of een ster, 3-3, afgewisseld

met een buitenste r. bestaande uit 3-2-2-2-2-3. Alle ringen worden met 1 p. verbonden. In de sterke ronding moeten de verbindingspicots aan den buitenrand iets langer worden gemaakt. Nu volgen 2 toeren kl. r. en lussen. elke r. der 1ste toer wordt met een middenpicot van de vorige toer verbonden; elke ring der 2de toer met een lus van de vorige toer. De ringen bestaan uit 2 st. verb. 2 st. De laatste toer. Men werkt afwisselend 1 kl. r. 2

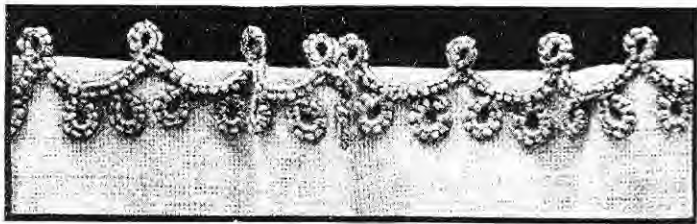

st. verb. 2 st., en 1 gr. r. 6-2-4-2-2-4-2-6 welke laatste onderling met 2 p. worden verbonden. In de sterkst gebogen gedeelten moeten de ringen iets grooter worden gemaakt: 6-2-5-2-2-5-2-6. Aan de lengte der tusschenbraden moet bijzonder aandacht worden geschonken: ze mogen vooral niet strak staan, waardoor het werk ingetrokken wordt, doch evengoed dient voor te ruim nemen gewaakt te worden.

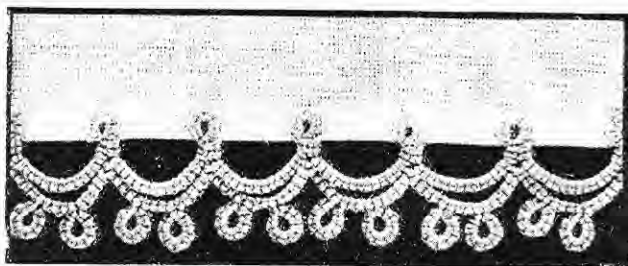
19. Taschje van kleurige zijde. Zie afb. 20 en 21.

Als materiaal voor dit lieve taschje kan naar verkiezing lichtgekleurde of nature zijde worden gebruikt. Voor de randjes neemt men kunstzijde in afstekende kleur welke moet harmonieeren met de kleur van het taschje zelve. Zeer smaakvol is ook deze kleur te kiezen eenige tinten lichter of, maar eigen smaak, eenige tinten donkerder dan de kleur der tasch. De afmetingen zijn 35 cm hoog en 55 cm breed. Eerst wordt het bovengedeelte aaneen genaaid. Nadat de 15 cm breede en 75 cm lange strook langs den bovenrand ingehaald en rondgemaakt is, wordt deze op het taschje genaaid ongeveer 10 cm van af den bovenrand. Daarna wordt de aldus vrijgebleven 10 cm breede rand omgeslagen waardoor dus een dubbele rand ontstaat die de ophechting der strook bedekt. De rand wordt nu met 1 1/2 cm tusschenruimte tweemaal doorgestikt waardoor een schuifje wordt verkregen. De opening van het taschje wordt nu versierd met het randje volgens afbeelding 20, terwijl langs de strook het op afbeelding 21 gegeven randje wordt aangebracht. Beiden worden met 2 spoeltjes gewerkt. Het op afbeelding 20 als volgt:

1ste sp.: 1 r. 6 st. k. met 2 spoeltjes: het boogje. 4 st., 1 r.: met het 2de sp., 9 st., het boogje. 4 st. 1 r. 9 st. boogje. 4 st., dichttrekken, k., 1 kl. r. evenals in het begin, k. 1 boogje met 2 r. enz. Het op afbeelding 21 wordt als volgt gewerkt eveneens met 2 spoeltjes

20. Randje boven langs het taschje afb. 19.

21. Randje langs de strook van het taschje afb. 19.

doch in 2 toeren. 1ste toer: 1 r. 7 st. k. 1 boog. 2-14-2 k. enz., het boogje met 1 p. te verbinden. De 2de toer: de draad van het 1ste sp. aan de verbindingsp. der 1ste r. bij boogjes verbinden; 1 b. 5 st. 1 r. 9 st. een b. 4 st. 1 r. 9 st. een b. 5 st. dichttrekken draad ver-

binden aan de dichtst-bijzijnde verbindingsp. van den 1sten toer, enz. Onderaan in het midden wordt het tashje ingehaald en voorzien van een kwastje, bestaande uit met zijde overtrokken houten kraaltjes.

22. Zwart zijden tashje.

Dit fraaie tashje kan geheel volgens de bij afbeelding 19 gegeven beschrijving geknipt en genaaid worden. Ook de daarbij aangegeven afmetingen kunnen gelijk genomen worden. Behalve de

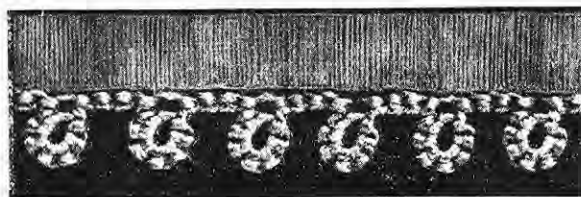
22. Zwarte zijden tashje. Zie mede afb. 23.

breede strook wordt nog een 8 cm breede en 75 cm lang zijnde, eveneens ingehaalde strook aangebracht. Langs de opening en onderlangs de strookjes wordt het in afbeelding 23 gegeven kantje gewerkt. Bij voorkomen gebruikt men daarvoor kunstzijde van sterk sprekende kleur. Voor het kantje moeten 2 sp. worden gebruikt: afwisselend 1 r. 8 st. k. 1 boog: 4 st. k. Het wordt overhandsch aangenaaid. Onderaan, waar de tas ingehaald wordt, zijn eenige met zwarte zijde overtrokken kralen aangezet.

24. Eivormig ovaal patroon.

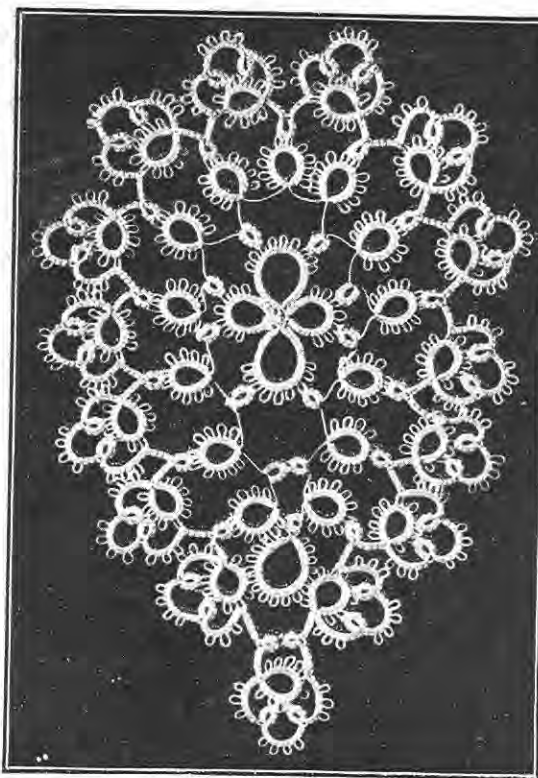
Dit wordt als volgt gewerkt: het midden bestaat uit: 1st r.: 10 st. 1 p. 8×2 st. 1 p. 10 st.; 2de r.: 7 st. 1 p. 6×2 st. 1 p. 7 st. 3de r.: evenals de 1ste. 4de r.: evenals de 2de. alle zonder verbinding; daarna de draden afknoopen. 2de toer: de kl. r.: 4 st. links verb. aan de gr. r. der middenfiguur aan het derde picotje; 4 st. dichttr. k.; na een tusschendraad de gr. r.: 10×2 st. 1 p. 2 st. k. en aldus werkt men verder, steeds na een tusschendraad alle kl. r. aan de figuur in het midden verbindend gelijk op afbeelding 24 wordt aangegeven, tot het bovengedeelte van het patroon puntvormig wordt. Waar de kl. r. weer aan den 1sten gr. r. van het midden verbonden wordt, volgt een buitenste ring, k. 1 kl. r. zonder verb. k., na een korte tusschen draad, 1 kl. r. zonder verb. k. de bovenste ring van de punt: 17×2 st. 1 p. 2 st., dan de draad na een korte tusschendraad verb. aan den kl. r., k., 1 buitenste r. k., na een korte tusschendraad 1 kl. r., die aan den vrijen, kl. ring wordt verbonden, k., en 1 buitenste ring, welke de 2de toer sluit. De 3de toer: we beginnen met het samenknopen der draden en werken daarna met beide sp. het kleine boogje, bestaande uit: 4 st. k. * met het eerste sp. de kleine verbindings r.: 3 st., en links verb. aan een ring onder aan het ovaal, 1 st. weer verb., 3 st. dichttrekken om k.; daarna met beide sp. het kleine boogje: 4 st. k. vervolgens weer met het eerste sp. de binnenste r.: 10×2 st. 1 p. 2 st. k.; met beide sp. het eerste boogje: 3-2-2-3, k.; met het 1ste sp. 1 r.: 4 st. en verb. aan den middelsten ring, 2 p. k.; met beide sp. het 2de boogje 3-2-2-3 k., met het eerste sp. 1 kl. r.: 4 st., verb. aan den middelsten ring waarbij 1 picot wordt overgeslagen k.; met beide sp. het 3de boogje: 3-2-2-3.

23. Rand voor tashje afbeelding 22.

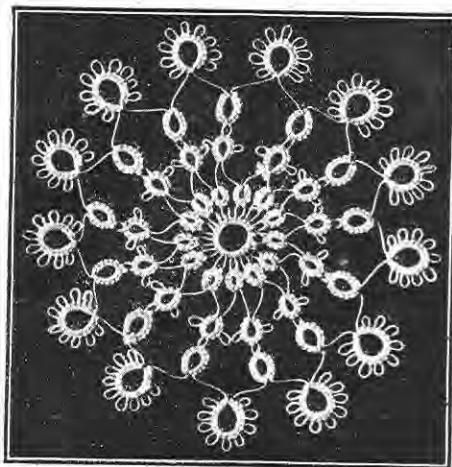
zonder het werk te keeren, de draad verbinden aan den middelsten ring, weer 1 p. overslaan, niet keeren, het eerste kleine boogje met 2 sp.: 4 st. en het werk voortzetten door de beschrijving van af * te herhalen. Aan de punt van het ovaal wordt zoowel rechts als links een buitenfiguur direkt met den binnenring en 2 picots aan den bovensten gr. r. van de 2de toer verbonden; dan na dichttrekken 1 boogje, 1 kl. r., 1 boogje, vervolgens de bovenste buitenfiguur. Tot aan het begin der derde toer, wordt de andere kant op gelijke wijze ge-

24. Ovaal patroon voor het kleedje afbeelding 26.

26. Fijn kleedje.

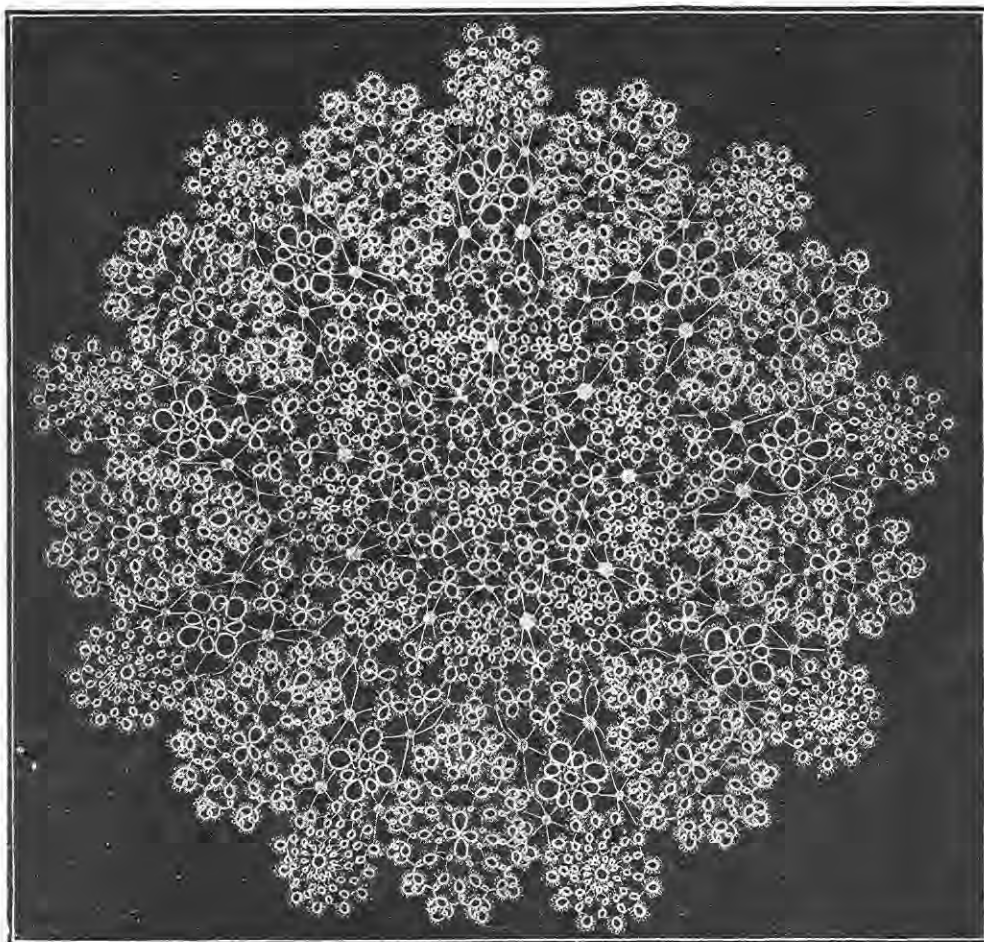
Buitengewoon fraai zal dit kleedje worden, wanneer fijn garen wordt gebruikt. De middellijn zal, bij gebruik van garen no. 80, ongeveer 35 cm lang zijn. Alle patronen worden geheel afzonderlijk gewerkt. Bij het aan elkaar hechten begint men van uit het midden er zorgvuldig op lettend dat de picots aan den verkeerden kant aan elkaar geknoopt worden. De wijze waarop de losse deelen onderling verbonden worden is moeilijk te beschrijven, waarom wij dit aan het inzicht van de werkster overlaten. Alleen de middenster wordt met de driëbladige patronen bij het werken verbonden. Vele spinne en verbindingsdraden vullen de openblijvende ruimten en geven aan het werk de onontbeerlijke stevigte. Men werkt deze het laatst, niet strak, opdat het werk niet trekt. Het midden wordt gevormd door de ster volgens afbeelding 27, waarvan uit den buitenrand een groote en een kleine ring worden wegge- laten, aangezien slechts 9 verbindingen noodzakelijk zijn. Aan de groote ringen wordt een driëdeelig blaadje verbonden en tusschen elk tweetal dezer blaad-

25. Ronde ster voor kleedje afbeelding 26.

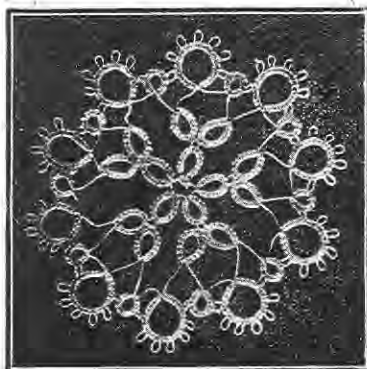
werkt. Beschrijving van de ronde ster voor den buitenrand, afbeelding 25. De ring in het midden wordt als volgt gewerkt: 13, steeds door 2 steken van elkaar gescheiden picots, de draad afknoopen. Eerste toer: 1 kl. r. 4 st. verb. aan 1 p. 4 st. k., na een tusschendraad 1 r. bestaande uit: 3-3-3-3, k. na weer een tusschendraad 1 kl. r., k., enz. Tweede toer: 1 r.: 7 st. verb. aan een ring van de eerste toer, 7 st. k., 1 buitenring: 9x2 st. 1 p. 2 st., k., enz.; de tusschendraaden liever wat ruim dan te kort te maken opdat het werk niet trekt.

jes wordt nog een gelijkvormig patroon gewerkt. Aan twee dezer patronen wordt nu de onder no. 27 gegeven ster gewerkt. Het kleedje bestaat dus volgens voorgaande beschrijving uit: de ster in het midden, twee rijen driëbladige patronen en een reeks van negen sterren. De ruimten tusschen de sterren worden aangevuld met groepen van 4 driëbladige pa-

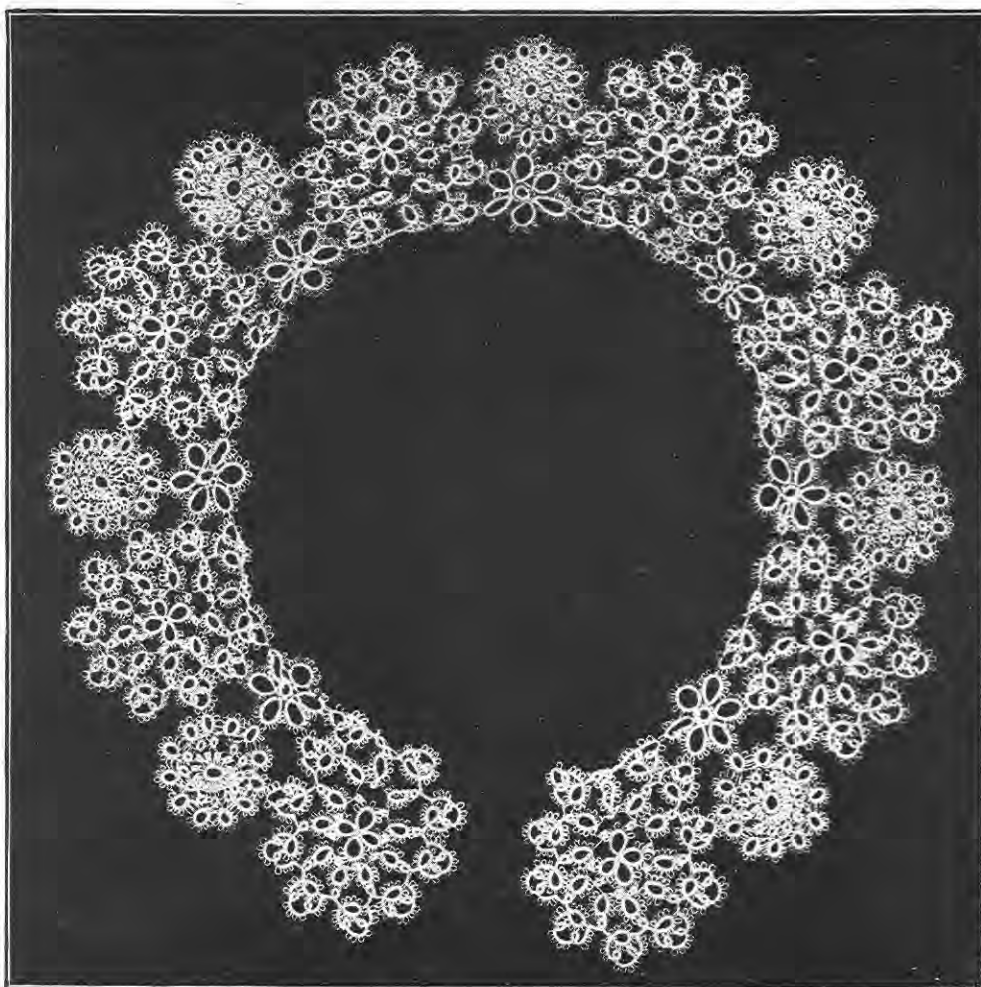
26. Fraai kleedje. Zie eveneens de afbeeldingen 24, 25 en 27.

troontjes; aan de meest aan den buitenrand liggende blaadjes wordt een vierkant sterretje verbonden. Aan elke ronde ster, afb. 27, wordt een ovaal patroon, afb. 24, met het puntige gedeelte naar het midden, verbonden. Links en rechts vindt dit patroon strom aan de vierkante sterren. Deze sterren worden, door er een ster volgens afbeelding 25 aan te verbinden, ingesloten. De buitenrand van het kleedje wordt dus gevormd door 9 ovale patronen volgens afbeelding 24 en 9 ronde sterren volgens afbeelding 25. De ster, welke het midden vormt, wordt als volgt gewerkt: 5 r.: 8-8, tamelijk dicht bijeen, draad afknoopen. * 2de toer: 1 r.: 8 st. verb. aan 1 ring van het middenpatroontje, 8 st. k., na een tusschendraad 1 buitenr., bestaande uit 6-3-3-3-3-3-6. Zonder te keeren na een korte tusschendraad 1 r.: 4 st. en verbinden aan den vorigen r. 6-4., k. Door de 2de toer, dus de beschrijving vanaf *, nog 8 maal te werken is de ster gereed. De

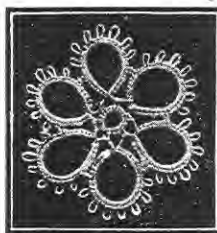
27. Middenster voor kleedje afb. 26.

driedeelige blaadjes bestaan elk uit 3 r. van 5 st. 1 p. 6×3 st. 1 p. 5 st., zonder te verbinden. De vierkante ster wordt gevormd door een kl. r. bestaande uit 8×3 st. 1 p. 1 st. in het midden; de draad verbinden dan de dichtstbijzijnde p.; 4 ringen: 8-3-3-3-8, de draden verbinden aan de dichtstbijzijnde picots en 4 ringen: 8 st. 1 p., 10×3 st. 1 p. 8 st.; alle ringen worden onderling met 1 p. verbonden.

28. Kantenkraagje.

Dit fraaie kraagje, waarvan het patroon ook zeer geschikt is om als rand langs een bredere kraag of langs een kleedje te werken, moet van garen no. 80 of 120 worden vervaardigd. De ovale patronen, welke in het hiervoor beschreven kleedje werden gebruikt, vormen het hoofdmotief; zij loopen nu echter niet in de puntvorm uit, doch beginnen en eindigen met de twee kl. r. boven den r. van den voorgaanden toer. In dit geval worden al deze ringen van gelijke grootte. Tusschen de ovale worden 2 sterren aangebracht. De buitenste en grootste dezer twee bestaat uit: een middenring: 12×2 st. 1 p. draad afknoopen; aan de picots worden ringen verbonden: 3 st., verb. 3 st. k.; na een tusschendraad 1 r: 3-2-2-3, k. 1 kl. r. die verbonden wordt, enz. De 11 buitenringen bestaan uit: 9×12 st. 1 p., 2 st.; de eerste en de laatste twee picots zeer lang; de ringen worden hiermede verbonden; na iedere ring wordt deze aan een ring van den voligen toer verbonden. Hierbij moet, wil het werk voldoende soepel blijven,

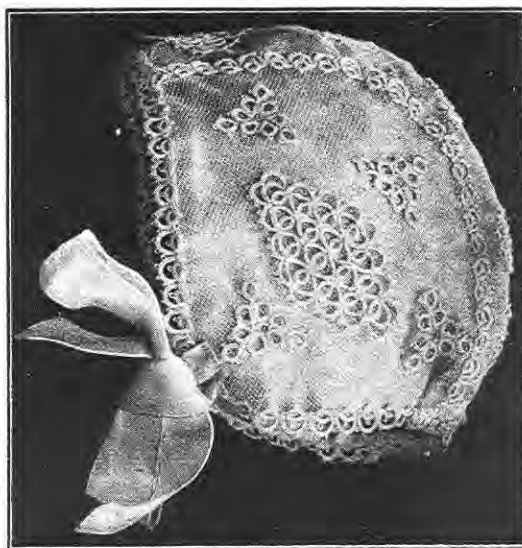

29. Sterretje voor kraag afbeelding 28.

de tusschendraad vrij ruim genomen worden. De verbinding van het langwerpige patroon met beide sterren is op afbeelding 28 aangegeven. Afbeelding 29 toont het kleine sterretje, bestaande uit een middenring 2-3-3-3-3-1; de draad wordt aan 1 p. verbonden, waarna 6, met 1 p. verb. ringen, 7-3-3-3-3-3-3-3-7 rondom gewerkt worden.

30. Kinderkapje.

Bij voorkomen wordt de vorm van het kapje van lichtblauwe zijde gemaakt, en overtrokken met fijne witte tulle. Vooral de achterkant, zie afbeelding 32, wordt met frivolitéwerk prachtig versierd, door vijf, groote, aan elkander gewerkte sterren. De randen evenals de naden worden afgewerkt met het in afbeelding 31 gegeven puntje.

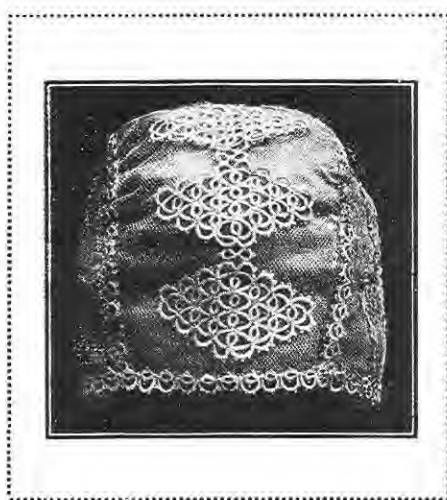

De ruitvormige sterren moeten met 2 sp. gemaakt worden; de ringen moeten met 1 sp., de boogjes daarentegen met beide spoeltjes gewerkt worden. Eerst wordt het binnengedeelte, de vulling, in rijen gewerkt, waarna de omranding, bestaande uit boogjes, wordt aangebracht. Men begint met de rij welke over het midden loopt; zoowel de ringen als de boogjes bestaan meestal uit 8-8, terwijl slechts kleine picots gelegd worden. Deze rij wordt als volgt gewerkt: met het 1ste sp.: 1 r. k., dicht daartegen 1 b. Hiermede moet tevens de begindraad worden weggewerkt. Vervolgens 1 b. verb. aan de p. van den ring, k.; nu volgt weer 1 r. k. 1 b. k.; zijn er aldus 4 r. en 4 b. gereed, dan worden zonder het werk te keeren. 4 teruglopende boogjes, welke alle aan de p. van den ring verbonden worden, gewerkt; vervolgens worden de draden afgeknipt. Nu wordt de draad verbonden aan de p. van de laatste b. en wordt een ring gemaakt die aan de p. van het dichtstbijzijnde boogje verbonden wordt; vervolgens: k. 1 b. k., tot er 3 r. en 3 b. gewerkt zijn; de volgende toer bestaat uit 2 r. en 2 b., terwijl voor de punt 1 r. en 1 b. gewerkt wordt, waarna de draden weer worden afgeknipt. Van uit het midden moet nu de andere helft van het binnengedeelte gewerkt worden. Aan de punt worden evenwel niet gelijk bij het beëindigen der eerst gewerkte helft, de draden afgeknipt doch men begint nu direct aan de rij boogjes, welke den omtrek vormt. Zonder te keeren wordt een boogje gemaakt, bestaande uit 4-3-3-4; bij ieder boogje moet de draad worden meegenomen; ieder boogje een boogje verder te verbinden. Op de beide zijkanten van het kapje wordt eveneens de ruitvormige ster aangebracht benevens in de 4 hoeken een

driehoekje hetwelk bestaat uit drie, dicht tegenelkaar gewerkte driehoekige bladmotieven, waarvan de ringen bestaan uit: 5-5-5-5. Ook het op afbeelding 31 gegeven puntje moet met 2 sp. worden gewerkt; de ring bestaat uit 4-4-4-4, k., een boogje uit 4-3-3-3-4. De draad wordt verbonden aan de middelste p. van den ring, k. enz. De onderrand van het kapje moet een weinig worden ingehaald. Beyer's knippatroon V 103.

31. Randje voor het kapje.

32. Achterzijde van het kapje afbeelding 30.

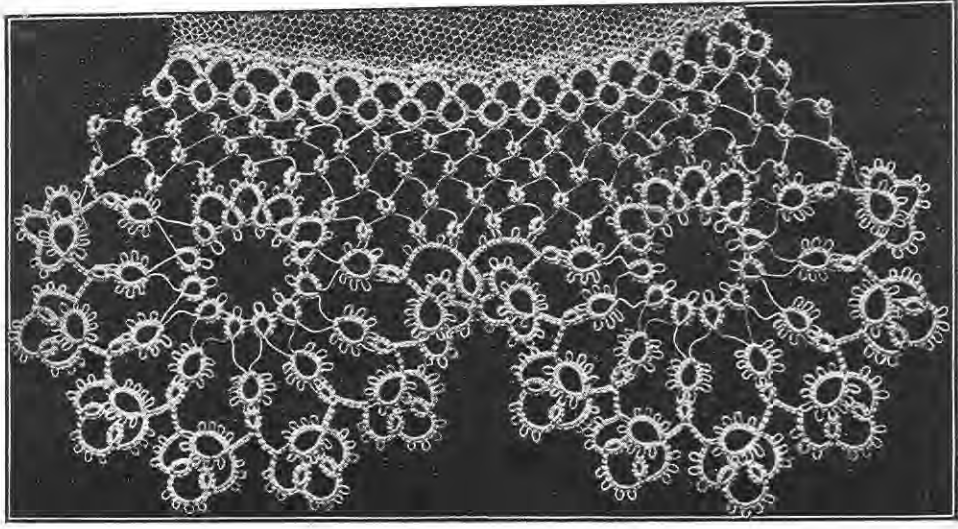

33. Fichu met kant.

33. Fichu met kant.

Wij gebruiken voor de fraaie fichu een stuk tulle dat 75 cm lang en breed is, aangezien de twee over elkaar liggende strookjes, waarvan het onder aan te brengen iets breeder moet worden geknipt dan het andere, tamelijk veel stof eischen. De kant moet aan het breede van de twee tulle strookjes worden gezet. Van de onder no. 34 gegeven kant moet eerst de buitenrand worden gewerkt, welke bestaat uit een reeks figuurtjes volgens afbeelding 24. Van de 7 figuurtjes, welke den omtrek van een groote punt vormen.

is de eerste en de laatste een weinig anders te werken dan de overige. Twee verbindingsbogen voeren van de eene op de andere punt. Deze boogjes worden met 2 sp. gewerkt en bestaan uit: 4-3-3-3-4; ze worden verbonden door een ring: 8-8, k. Nu wisselt men de spoeltjes en maakt 1 b. van 4 st., k., dan de binnenring voor het eerste patroontje der tweede punt, welke bestaat uit 10x2 st., 1 p., 2 st., k.; dan wordt het eerste kleine boogje gewerkt 3-2-2-3; dan de draad verbonden aan den binnensten ring waarbij 1 p. wordt overgeslagen. Vervolgens het tweede boogje: 3 st., de draad verbinden aan den allereersten ring, 2-2-3, de draad verb. aan den binnensten ring waarbij weer 1 p. wordt overgeslagen. Het 3de kleine boogje: 3-2-2-3, de draad verb. aan den binnensten ring, 1 p. overslaan; het boogje: 4 st. k.; de kl. verb. r.: 4-1-4, k.; het boogje: 4 st. k.; dan de binnenste ring van het 2de patroontje hetwelk evenals de volgende tot en met het 6de gewerkt wordt volgens afbeelding 24 doch met dit verschil, dat de kleine verbindingsringen bestaan uit 4-1-4. Het 7de figuurtje wordt geheel als het eerste gewerkt, 3 kl. b., alle direkt aan den binnensten ring verb., vervolgens het boogje: 4 st. k., 1 kl. verb. r., spoeltjes wisselen, 1 verb. b.: 4-3-3-3-4, k., en verder wordt de overgang naar de volgende punt gewerkt als aan het begin. Het in iedere punt voorkomende kransje moet afzonderlijk

34. Kantpatroon der fichu afb. 33.

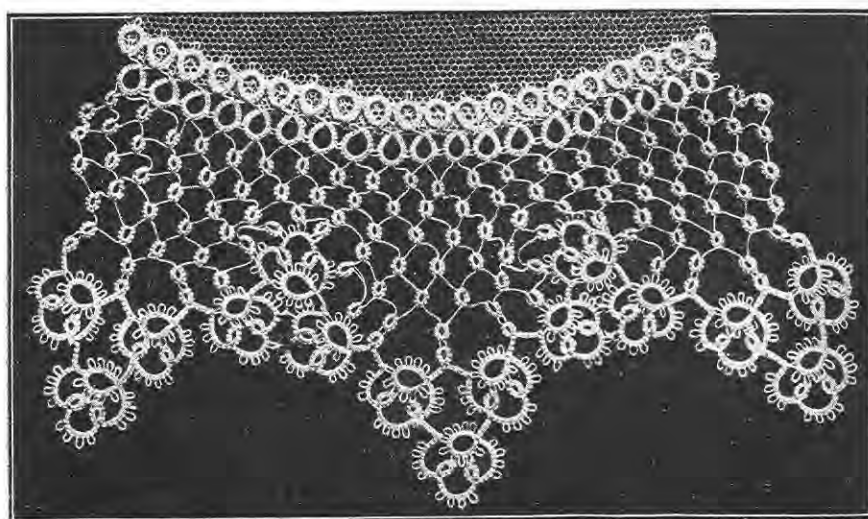
worden begonnen, 1 r.: 4-2-2-2-4, k., 1 b.: 3-2-2-3, k., en aldus 4 maal; de r. met 1 p. verb.; na den vijfden ring, een kleine b., doch de draad van het 2de sp. afknippen, k., na een tusschendraad 1 r.: 2-2-2-2. de draad verb. aan den 1sten kl. verb. r. van den buitenrand, 1 st., nogmaals verbinden, 2-2-2-2, dicht-trekken, k., na een tusschendraad den kl. binnensten ring van het kransje, k., de buitenste r., welke met 2 p. aan den dichtstbijzijnden kl. verbindingsring verbonden wordt, tot alle 8 kl. verb. r. van den buitenrand met het kransje verbonden zijn en de laatste binnenste ring het kransje sluit. Nadat alle punten aldus met kransjes verbonden zijn, volgt de netvormige vulling: 1 r. bestaande uit 3 verb. 3, afgewisseld door een span- of tusschendraad. De eerste toer: 6 kleine ringen verbinden aan den ondersten ring en de 2 verbindingsboogjes. De volgende toer is, evenals de 2 daarna te werken toeren over de geheele lengte gelijk aan den voorgaanden. Ook hier moeten de tusschendraaden, afhankelijk van de ronding, langer of korter gemaakt worden. De laatste toer bestaat uit 1 gr. r.: 4-4-4-4, k., 1 boogje: 3-2-2-3, k. afwisselend; de ring wordt met 1 p. verbonden. De kant wordt met den laatst gewerkten toer op de gezoomde tulle gezet of met de picots daarop gefestonneerd. Beyer's knippatroon V 104.

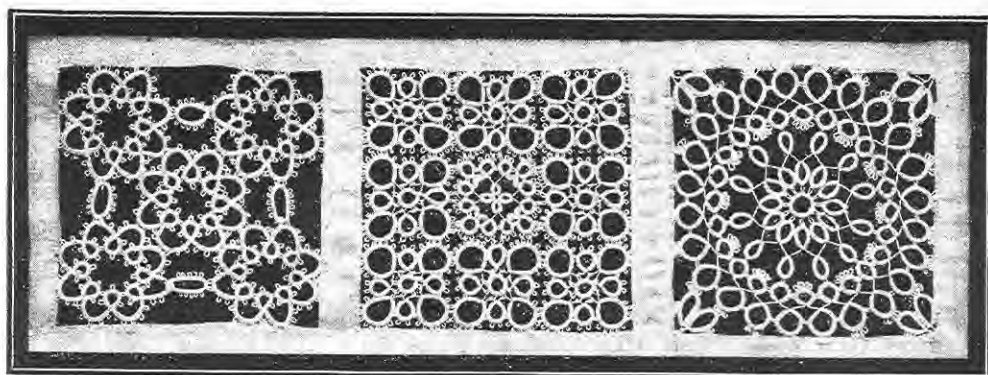
35. Fichu met kant.

35. Fichu met kant.

Hoewel de kant dezer fichu bij oppervlakkige beschouwing zeer veel gelijk op de onder no. 33 beschrevene, is het werken van dit patroon toch veel eenvoudiger; na de rij figuurtjes welke hier, evenals bij de hiervoor beschrevene fichu, den buitenrand vormt, volgt zonder meer het netwerk. Na vier figuurtjes van den rand te hebben gewerkt volgt er steeds een, welk naar binnen gekeerd een punt vormt, wat door het wisselen der spoeltjes verkregen wordt. Later, wanneer de rand is gewerkt, wordt voor het vormen van de punten tusschen de beide het meest naar buiten liggende sterretjes, een

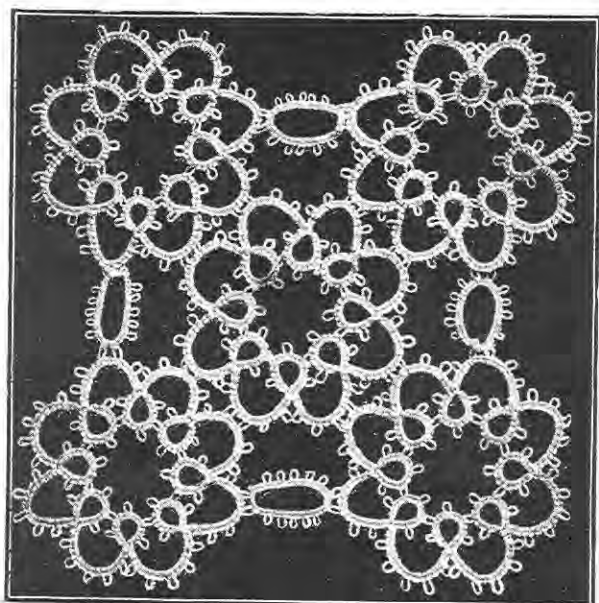

36. Kantpatroon der fichu afl. 35.

37. Drie vierkantjes voor vulling van een gordijn.

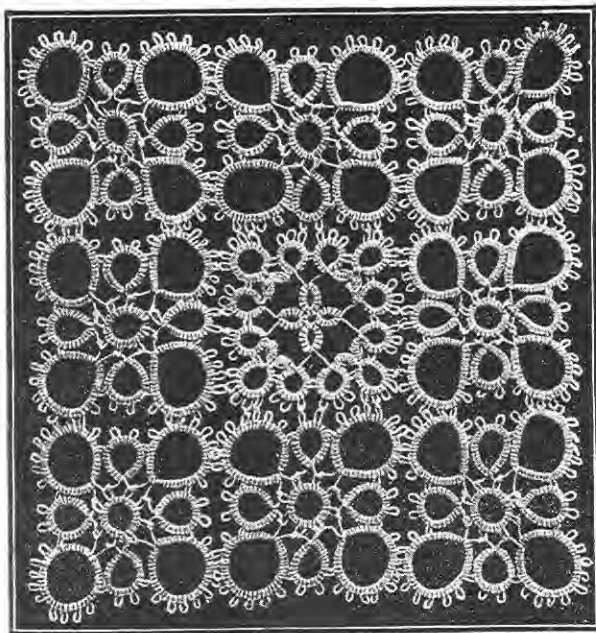
figuurtje geplaatst. Eerst worden op de wijze als onder 24 beschreven 4 figuurtjes gewerkt; na het 4de wordt zonder te keeren een boogje gemaakt; vervolgens wordt zonder het werk te keeren met het 2de sp. de binnenste r. van het volgende patroontje gewerkt, dan k. en met 2 sp. het eerste boogje, k., een kl. r., k., het 2de boogje, k., de kl. r., k. en het 3de boogje; — nu k., en de spoeltjes wisselen en dus met het 1ste sp. de verbindingsboog werken, dan k., de binnenste ring voor het volgende figuurtje, eveneens met het eerste spoeltje enz., tot weer 4 figuurtjes alsmede het omgekeerde, puntvormende patroontje door het wisselen der spoeltjes afgewerkt zijn. Het vervolgens tusschen de beide op een lijn liggende patroontjes aan te brengen sterretje wordt aan beide zijden met boogjes verbonden. Nu rest nog de netvulling, tusschen de punten en het afsluitrandje, waarmede de ronding van het geheel, verkregen wordt. Deze vulling bestaat uit kl. r.: 3 st., verb. 3 st. en tusschendrazen. De eerste toer wordt verbonden aan de kl. r. en aan de boogjes van den buitensten toer, vervolgens k., en aan de lussen terug; de 3de, 4de en 5de toer wordt langs de geheele lengte der kant gewerkt. Het afsluitrandje bestaat uit: 1ste r.: 6-4.. verb. aan 1 lus, 4-6, k.; 2de ring: 6-4-4-6, k., enz. De gewenschte ronding van het randje wordt verkregen door deze ringen grooter of kleiner te maken. Beyer's knippatroon V 105.

38. Eerste vierkant afb. 37.

37. Drie vierkantjes voor vulling van een gordijn.

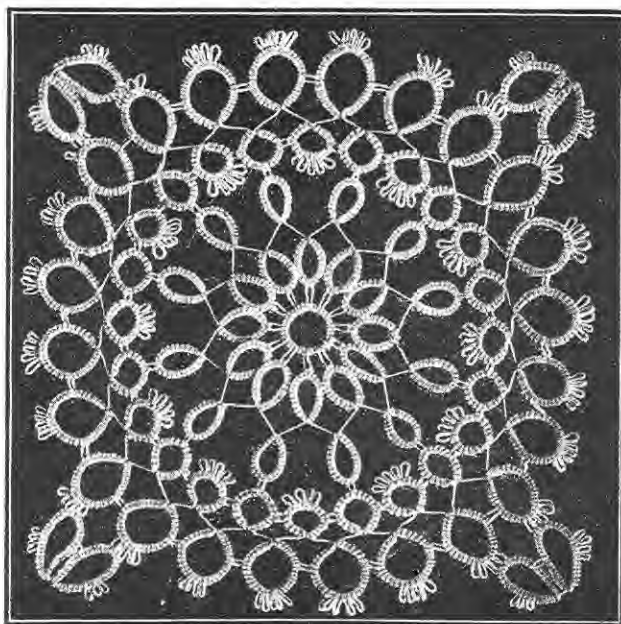
Ingeval vierkante vakken, bijvoorbeeld in gordijnen, gevuld moeten worden, gebruikt men tamelijk grof garen of katoen. Men stelt daartoe sterren samen uit bestaande patronen opdat deze in de beschikbare ruimte passen, en maakt daartoe gebruik van aanvullingsringen en boogjes. Het onder no. 38 gegeven patroon bestaat uit 5 sterren welke behalve door de picots bijeengehouden worden door 4 langwerpige ringen. Elke ster wordt in een toer gewerkt als volgt: 1 r.: 3-3-3-3-3. k., 1 b., 3-3-3-3-3, k., afwisselend; de ringen worden met 1 p. verbonden. De langwerpige verbindingsring wordt zoo groot

39. Tweede vierkant afb. 37.

De er om te plaatsen vierkante sterren worden als volgt samengesteld: de kleine middenring: 8×3 st., 1 p., 3 st., dichttr., de draad afknoopen. Dan de draad verb. aan 1 p., 1 r.: 8-3-3-3-3-8, de draad 1 p. verder verb.; de groote r.: 8 st., 10×3 st., 1 p., 8 st., dit gedeelte 3 maal werken; alle ringen moeten zijdelings met 1 p. verbonden en stevig dichtgetrokken worden. De 8 sterren worden alleen met de groote hoekringen tot een vierkant verbonden, waarbij 1 p. van af den kleinen ring vrij blijft. Afdeling 40 geeft een ronde ster, bestaande uit: een middenring: 12×2 st., 1 p., 1 st., draad afknoopen. De 2×12 ringen van den volgende toer hebben doorgaans: 10-10, na iedere r. k. en een tusschen-draad; de binnenste 12 r. worden verbonden aan de picots van den ring welke het midden vormt. De buitenste toer wordt als volgt gewerkt: de 24 binnenste ringen zijn om den anderen 6-6-6-6, welke ieder aan 1 p. van den vrijen ring verbonden worden, en 5-3-1-1-1-1-3-5, waarvan de vrije p. lang, daarentegen de verbindingsp. kort gemaakt wordt. Na iederen ring keeren en 1 buitensten ring maken: 8-5-1-1-1-1-5-8, waarbij alle p. lang te maken zijn. Zijn aldus 24 binnen en 24 buiten-ringen gewerkt (lan is de ster gesloten. In de vier hoeken worden twee ovale verbindings-ringen aangebracht.

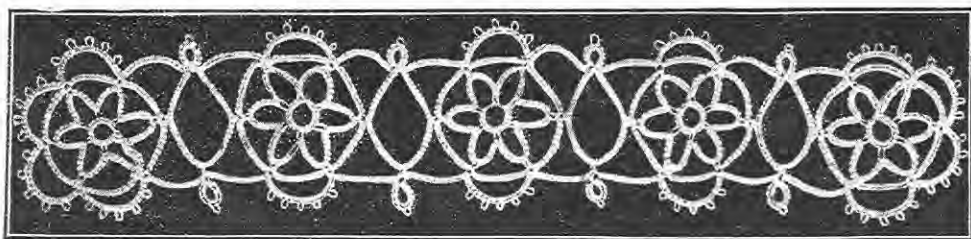
☆☆

40. Derde vierkant afb. 37.

gemaakt als noodig blijkt om juist tusschen de sterren te passen. Het onder no. 39 gegeven vierkant bestaat uit 8 vierkante sterren, gezet om een kleinere ster, welke van fijner garen gewerkt, het geheel een aardig effect geeft. De in het midden aan te brengen ster bestaat uit: 1 binnenr.: 6-6, de picot niet te klein, k., de 1ste buitenr.: 3-3-2-2-4, k., dicht daartegen een halve r. van 7 st. k., dicht daartegen de 2de buitenring: 2 st., deze verb. aan den vorigen ring, 4-2-2-2-4-2, k., 1 halve r., k., dicht daartegen de 3de buitenring: 4 st., verbinden aan den vorigen ring, 2-2-3-3; k.; nu volgt de 2de binnenring, welke aan den eersten verbonden wordt, dan keeren; dit wordt driemaal herhaald. Deze ster moet van de juiste grootte worden gewerkt om zuiver in het midden te kunnen worden aangebracht.

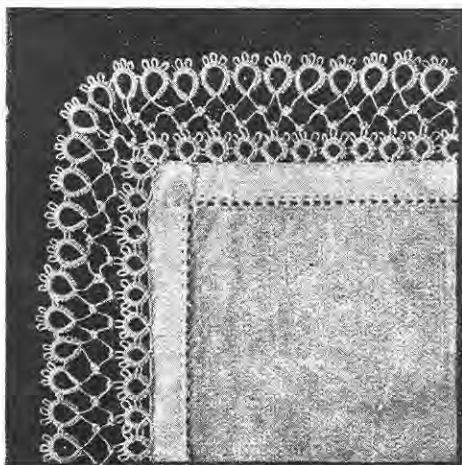

41. Tusschenzetsel of kantje.

Begonnen wordt met het geheel afzonderlijk werken der sterretjes, waarna deze door een rij boogjes onderling verbonden worden. Van de sterretjes wordt het ringetje in het midden gevormd door 1-3-3-3-3-2, den draad aan de 1ste p. verb. het 2de spoeltje er bij gebruiken en met de volgende 3 steken den draad wegwerken. Nu dicht aangesloten 1 b.: 6-6, en de draad aan de dichtstbijzijnde p. verb., 1 b.: 6-6 aldus verder werkende tot er 6 boogjes gemaakt zijn. Beide draden worden daarna achter het boogje gebracht, beide gelijk aan de p. daarvan verbonden waarbij de overgangsdraden zoo weinig mogelijk zichtbaar mogen zijn en de omranding van boogje tot boogje, 11 st., verb., rondgewerkt. De draden mogen niet te kort worden afgeknipt aangezien ze met het volgende boogje worden meegeknoopt. Heeft men voor de gewenschte lengte een voldoende aantal sterretjes gereed, dan wordt zonder de draden af te knippen met de toer boogjes voortgegaan. Men werkt zonder te keeren: * 1 b.: 3-3-3-3-3-3, verb., aan de dichtstbijzijnde boog van een sterretje, 1 b., 12 st., alle boogjes goed dichttrekken ook wanneer er geen picots aanwezig zijn; daarna zonder k., met het 2de sp. 1 r. 7-7, k., vervolgens de spoeltjes wisselen, 1 b. 12 st., de draad aan het sterretje verb., dan 1 b.: 12-12, de draad verb. aan een volgende ster. 1 b.: 12 st., de draad verb. aan den kleinen ring; daarna weer de spoeltjes wisselen en 1 b. van 12 st., de draad aan de 2de ster verbinden waarna van af * nogmaals volgens dezelfde beschrijving gewerkt moet worden. Ziju op deze wijze alle sterren met elkaar verbonden dan maakt men de bogen aan den anderen kant. 1 b. met p., 1 b. zonder p., 1 r., 1 b. zonder p., enz. De breedte van het tusschenzetsel wordt geregeld door het dichttrekken; men kan beter wat vast dan te los aantrekken waardoor de picots kleiner worden. Als afwerking kan men aan de einden van het tusschenzetsel de sterretjes door boogjes insluiten op de manier als op de bij deze beschrijving gegeven afbeelding.

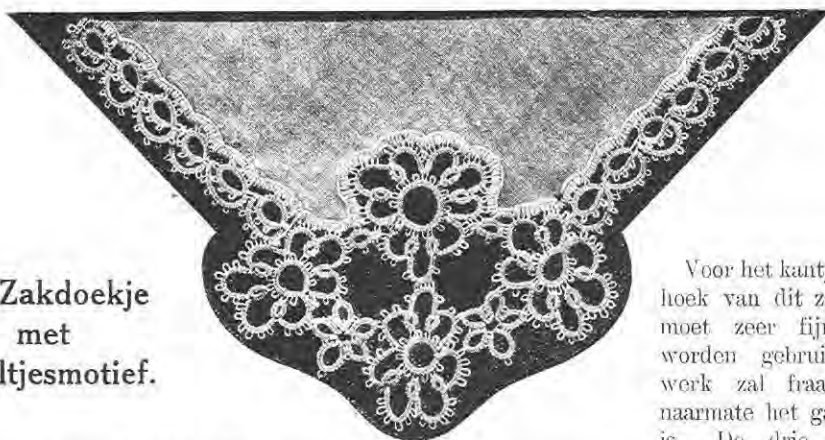
42. Zakdoekje met fraaie kantversiering.

Het ook op afbeelding 18 voorkomende kantje is aan een zeer oud werkstukje ontleend. Eerst wordt van garen no. 80 de binnenringen toer gewerkten met de tusschendraaden overhandsch aan den zoom van het zakdoekje gezet. Dan volgen de beide andere toeren; op deze wijze is het vormen der hoeken het eenvoudigst. De ringen van den eersten toer bestaan uit:

3-2-2-2-2-3, en worden met 1 p. onderling verbonden. De 2de toer wordt als volgt: 1 kl. r.: 1 st., verb. aan de middelste p. van den ring van den 1sten toer, 1 st., goed dichttrekken en na een tusschendraad, welke een lusje vormt, weer het kleine r. verb. aan den dichtstbijzijnden ring, enz. waarbij er wel opgelet dient te worden dat aan de hoeken 1 ringetje meer moet worden gevormd. De laatste toer wordt aangevangen met het verbinden van een kl. ringetje aan een lus; daarna k.; na een tusschendraad volgt de buitens e ring: 7-3-1-1-3-7, k.; na een tusschendraad de kl. r. verb. aan de dichtstbijzijnde lus, enz. Aan de hoeken worden 2x2 kl. ringen aan 2 lussen ingevoegd. Alle binnenringen worden onderling met 1 p. verbonden, ook de eerst gevormde met den laatsten.

43. Zakdoekje met viooltjesmotief.

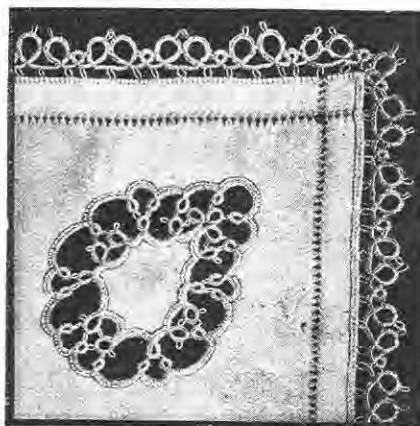

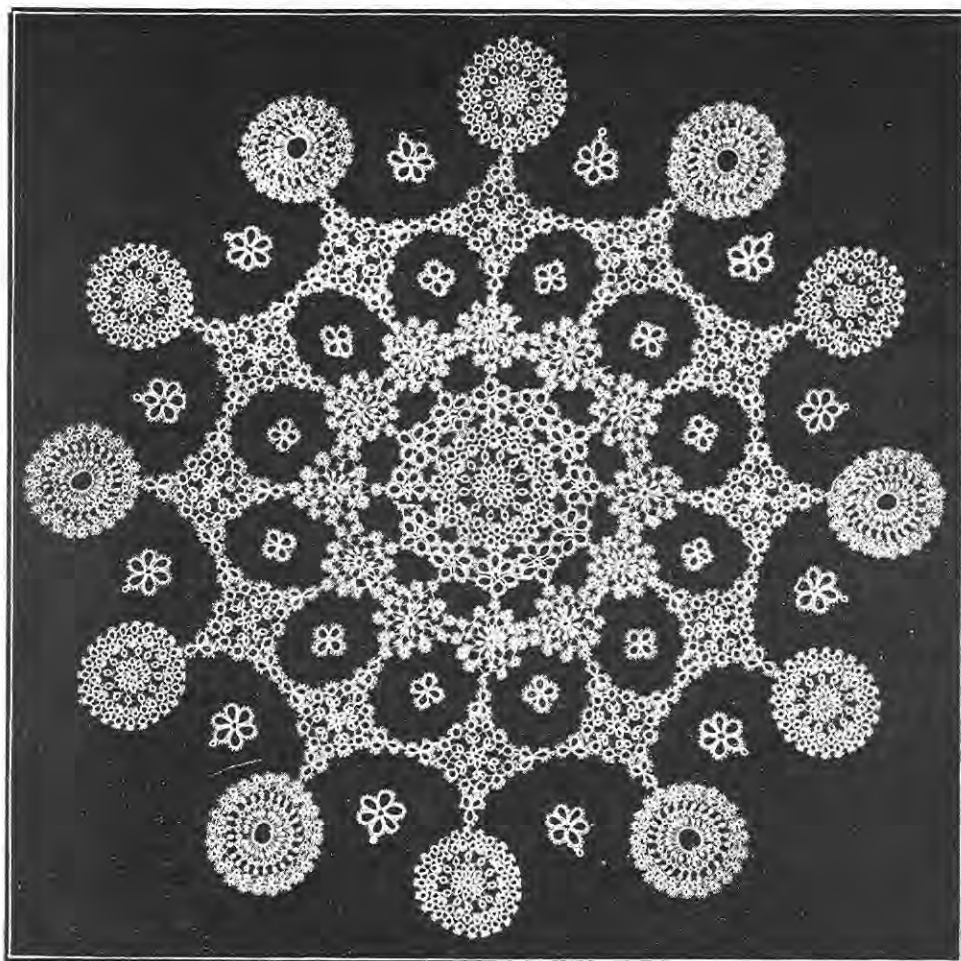
Voor het kantje en den hoek van dit zakdoekje moet zeer fijn gareu worden gebruikt. Het werk zal fraaier zijn naarmate het gareu fijn is. De drie viooltjes

worden volgens afbeelding 58^a geheel afzonderlijk gemaakt. Een grooter viooltje moet aan elk der drie andere met 3 p. verb. worden; het is 2 groote b. en 2 kleine b. grooter dan de anderen waarom ook de binnenring 4 p. en 8 st. meer moet krijgen. Twee vijfbladige sterretjes verbinden de 3 viooltjes onderling zooals op afb. 43 wordt aangegeven. De vijf ringen worden met 1 p. verb.; de grootste, naar buiten staande ring, bestaat uit 3-7-7-3, de 4 anderen uit 3-4-4-3; deze worden rechts en links aan de viooltjes verbonden. Het randje wordt met 2 sp. gewerkt; de ring is 7×3 st., 1 p., 3-st., k.; de boog: 4 st., 1 p., 4×3 st., 1 p., 3 st.; daarna wordt de draad verbonden aan de midden p. van den r., k., enz. Het kantje wordt evenals de bloemen op de batist gefestonneerd. De beide ruimten tusschen de viooltjes kunnen nog met spinnen worden aangevuld.

43^a. Zakdoekje met ingewerkten hoek.

Voor het hoekmotief moeten twee toeren ringen aan elkaar worden gewerkt; vooral moet aandacht geschonken worden aan de juiste lengte der tusschendrazen; deze hecht men in boogjes op de batist en festonneert ze er daarna op. Eerst wordt de binnenste toer gewerkt waarbij vooral gelet moet worden op de tusschendrazen. De punt, bestaande uit een drievliedig figuurtje, wordt als volgt gewerkt: 1ste ring: 4-4-4-3, dicht daaraan de 2de r.: 3 st., verb., 4-4-4-3, weer dicht daartegen de 3de r.: 3 st. verb. 4-4-4, daarna een tusschendraad; 4de r.: 4 st., verb. aan de laatste p., 3-3-4, dan een tusschendraad; 5de r.: 4-3-4; een tusschendraad; 6de r.: 4-3-3-4, een tusschendraad, 7de r., 4 st., verb. aan den vorigen ring, 3-3-4, een tusschendraad, 8ste r., 4-3-4, een tusschendraad, 9de r.: 3-3-3-3-3, een tusschendraad; de 10de ring wordt evenals de vorige gewerkt en met de 1ste p. aan den voorgaanden ring verbonden; tevens vormt deze de eerste ring van den anderen kant van het patroon. Vervolgens moeten de draden worden afgeknipt en weg-gewerkt. 2de toer: tusschen twee ringen een tusschendraad. 1ste r. 5 st. verb. aan de p. van den ondersten r. van de bladvorm van den vorigen toer, dan 4 st. en dichttrekken; 2de r.: 4 st. evencens verb. aan den ondersten r. van de bladvorm, 4 st.; 3de r.: 4 st. verb. aan den 3^{den} ring van de bladvorm, 3 st., verb. aan den eerstvolgenden r. van den vorigen toer, 4 st.; 4de r.: 4 st. verb. aan den volgenden ring van den vorigen toer, 4 st.; 5de r.: 4 st., verb. aan den zelfden ring als de vorige, 4 st.; 6de r.: 4 st., verb. aan den eersten der 2 ringen van den vorigen toer, 3 st., verb. aan den tweeden der ringen, 4 st.; 7de r.: 4 st., verb. aan den volgenden ring, 4 st.; 8ste r.: 4 st., verb. aan denzelfden ring, 4 st.; 9de r.: 4 st., verb. aan den volgenden r. van den vorigen toer, 4 st.; 10de r.: 4 st., verb. aan denzelfden r.,

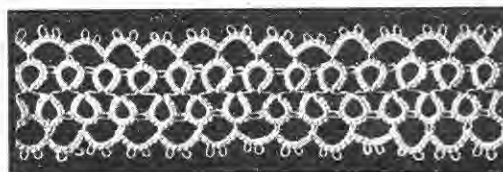

45. Kleedje.

3 st., verb. aan den volgenden r. 4 st.; 11de r. is de eerste van de andere zijde van het ovaal en wordt gewerkt als de 9de r. Het randje wordt met 2 sp. gewerkt, de ringen met het eene, de boogjes met beide. * Eerst werkt men een kl. r. bestaande uit: 4-3-4, dan k., daarna een boogje: 3-3, k., vervolgens een gr. r.: 5 st., verb. aan den kl. r., 8-5-5, k., een boog: 4-4, k.; gr. r. bestaande uit 5 st., verb. aan den vorigen ring, 5-8-5, k., dan weer een h.: 3-3 en dit vanaf * herhalen. Voor den hoek werkt men een gr. r. en een kl. b.; men festonneert het kantje op den zakloek waarbij gebruik gemaakt wordt van de picots der boegen.

44. Tusschenzetsel.

Het fraaie en duurzame tusschenzetsel wordt gevormd door ringen, welke bestaan uit 5-3-3-5 en boogjes. Na iedere ring k. en een fussendraad maken; de ringen worden alle onderling verbonden. De boogjes aan de randen bestaan uit 4-2-4, en worden alle een ring verder verbonden.

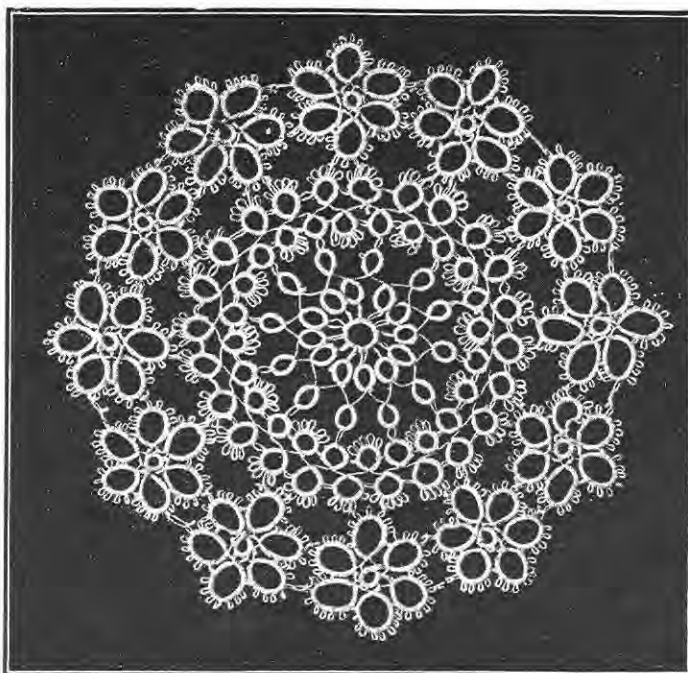

44. Tusschenzetsel.

45. Kleedje.

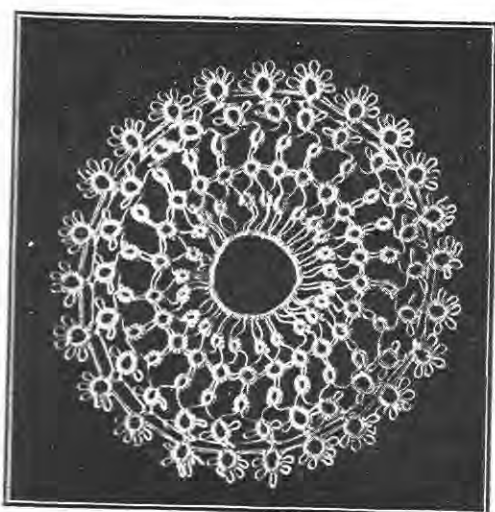
De onderscheidene storren, waaruit dit kleedje bestaat zijn buitengewoon fraai samengevoegd. Ook als versiering van een kussenovertrek zal het zeer zeker, voldoen. Gebruikt men bijvoorbeeld als ondergrond het rood zijden atlas en hecht men daarop het van voorkleurige tam-

bouearzijde gewerkte kleedje waarover gouden lovertjes en kraaltjes verdeeld worden, dan wordt een geheel verkregen hetwelk een oostersch cachet draagt. Naar verkiezing kan ook, en met voordeel voor hen, die niet van bonte kleuren enz. houden, een zacht getinte zijden ondergrond gebruikt worden. Worden daarop de van fijn wit garen gewerkte en op wit zijden batist genaaide sterren aangebracht, dan schijnt de gekleurde zijde zacht door. Het patroon heeft een middellijn van 40 cm bij gebruik van garen no. 80. De afbeeldingen 46, 47 en 48 geven de sterren op de werkelijke grootte. Het midden

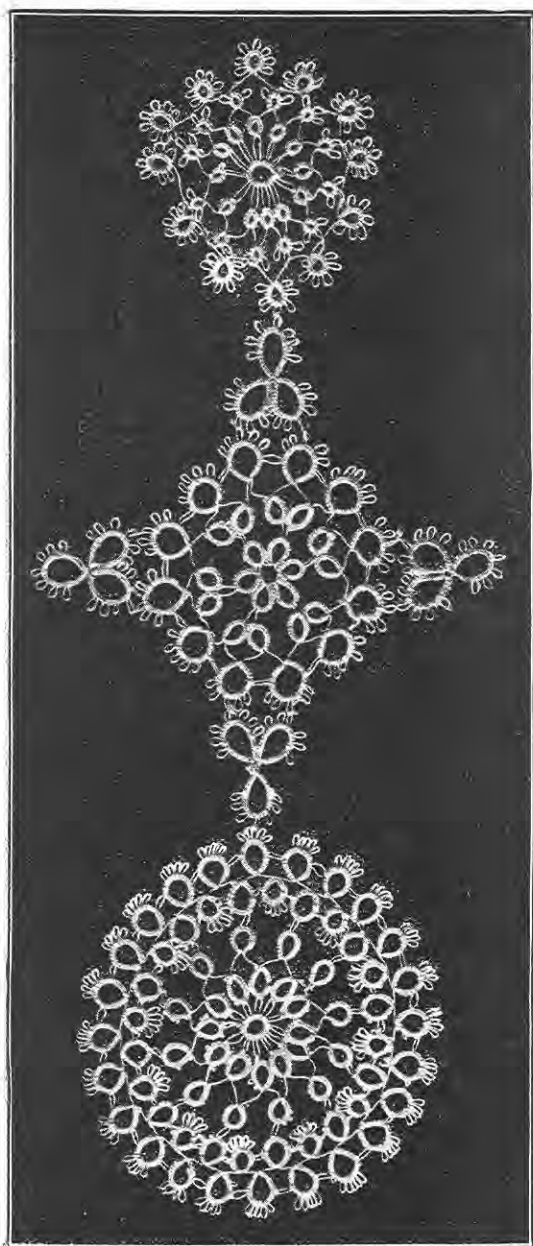
46. Grote ster voor het midden van het kleedje afb. 45.

wordt gevormd door de onder no. 40 gegeven ster, waaraan een 12 tal sterretjes wordt verbonden waarvan een beschrijving onder afbeelding 29 is te vinden. Aan elk dezer sterren wordt een buitengewoon fraaie verbonden met zeer lange picots, zie afbeelding 48 waarvan de bovenste der 3 hiervoor gebruikt wordt. De middenring dezer ster bestaat uit 12, alle door 2 st. van elkaar gescheiden, zeer lange p. De draad wordt nu afgeknoopt. De volgende toer, uit kl. r. bestaande, wordt als volgt gewerkt: 5 st., verb. aan een lange p. van den middenr., 5 st. Daarna k. en na een langen tusschendraad den 2den of bovensten ring van dezen toer: 3-2-2-3; nu volgt de buitenste toer waarvan de ring bestaat uit 7x2 st., 1 p., 2 st., na een tusschendraad verb. aan een r. van den vorigen toer en aldus wordt verder rond gewerkt. Als deze sterren gewerkt zijn volgen de ronde patroontjes welke door er 4 driebladige figuurtjes aan te verbinden tot een ruit gevormd worden. Deze worden gewerkt volgens afbeelding 27 met een kleine afwijking in de buitenste rij ringen: de kleine r. worden hier weggelaten. Men werkt een r. dus als volgt: 8 st., 1 p., 6x3 st., 1 p., 8 st. Vervolgens worden de 4 gr. driebladige patronen aan de ster verbonden. De ringen daarvan bestaan uit 8 st., 1 p., 6x3 st., 1 p., 8 st., de verbindingsp. zeer lang te maken. Nadat deze sterren onderling verbonden zijn worden zij aan den voorgaanden toer gezet. De laatste toer bestaat uit 2 verschillende en om de andere geplaatste sterren, waarvan de eene wordt gewerkt als de het midden vormende, de andere volgens afbeelding 47. Deze bestaat uit een gr. middenring waarvan de 24 lange p. onderling door 3 st. van elkaar worden gescheiden. Nadat de ring is dicht getrokken moeten de draden worden

47. Buitenste ster voor het kleedje afb. 45.

wordt dicht getrokken moeten de draden worden

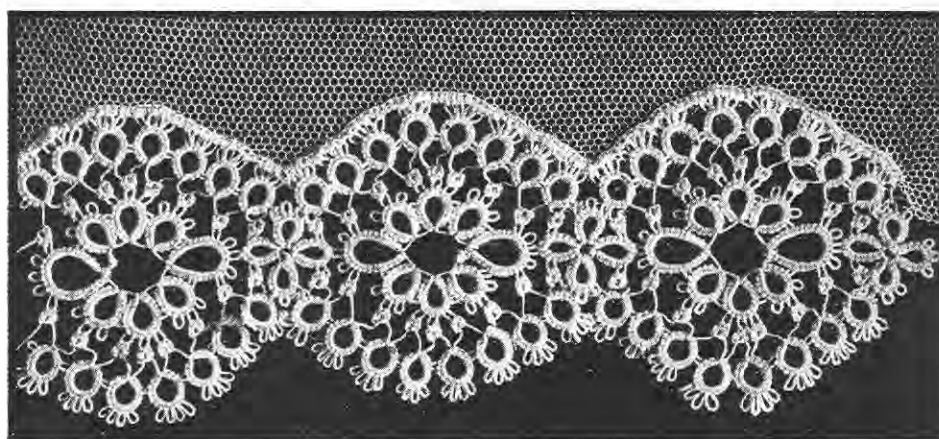
48. Drie sterren voor het kleedje afb. 45.

daarna weer drie r. gelijk aan de voorgaande drie, en nog een groote. De draden moeten worden afgeknoopt en afgeknipt. De sterren welke de bovenbeschrevene verbinden, bestaan uit vier gelijke ringen: 5-2-2-5. De groote ringen van den omtrek bestaan alle uit: 4-4-1-1-4-4, de vrijblijvende p. lang; daarna wordt gekeerd en na een tusschendraad 1 kl. r. gewerkt: 3 st., verb. aan de binnefiguren 3 st. goed dichttrekken, k., en na een tusschendraad weer een gr. r. Deze worden allen onderling met 1 p. verbonden. Afbeelding 49 toont duidelijk aan, waar de kl. r. verbonden moeten worden. Om van de eene punt naar de andere over te gaan brengt men den draad achter den ring van de uit 4 ringen bestaande ster naar de p. waarin verb. moet worden. Daarna volgt weer een kl. r. De kant wordt op de stof gefestonneerd waarbij eenige ronding kan worden verkregen.

afgeknoopt. 2de toer: waarvan eerst de kl. ring: 4 st. verb. aan een p. van den middeur. 4 st. k.; vervolgens de gr. r.: 3-3-3-3; deze worden onderling met 1 p. verb. 3de toer: de kl. r. bestaat uit 5 st., verb. aan den grooten r. van den vorigen toer, 5 st. k. en na een tusschendraad de groote ring: 4-4-4-4 welke niet verbonden wordt. Voor de buitenste rij ringen wordt de draad verbonden aan de middelste p. van den grooten ring van den vorigen toer; en de ring gewerkt: 7×2 st., 1 p., 2 st.: de eerste en de laatste p. moeten buitengewoon lang gemaakt worden; ze dienen om de ringen onderling te verbinden. Vervolgens weer verb. aan de p. van waaruit begonnen is. Na een tusschendraad wordt verbonden aan den volgende ring van den vorigen toer, enz. tot geheel rond is gewerkt. De nu nog overgebleven ruimten worden gevuld met sterren van 4, respectievelijk van 6 ringen. Elke ring daarvan bestaat uit 8 st., daarna 10 p. onderling door 3 st. van elkaar gescheiden, 8 st. Aan het uit 6 ringen bestaande sterretje wordt een afzonderlijk gewerkt ringetje van 14 steken verbonden.

49. Oude kant.

Het patroon van dezen rand is overgenomen van een fraaie fichu welke zich in het Stuttgarter museum bevindt. Eerst worden de langwerpige sterren, welke van iedere punt het midden vullen, afzonderlijk gewerkt. Deze sterren worden onderling verbonden door uit vier ringen bestaande figuurtjes. Boven en onderlangs de middenster moet een dubbele rij ringen worden gewerkt. Voor de langwerpige ster werkt men 3 ringen met korte tusschendraaden, die met 1 p. aan elkaar worden verbonden, elk bestaande uit 5-2-2-2-5. Vervolgens wordt 1 r. gewerkt: 5-5-2-2-2-2-5-5,

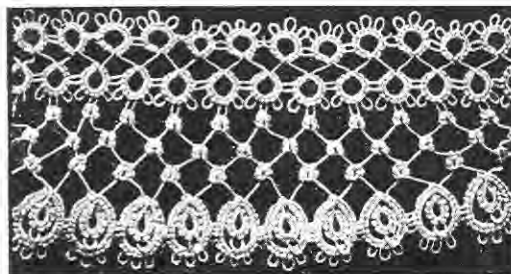
49. Oude kant.

50. Smal randje.

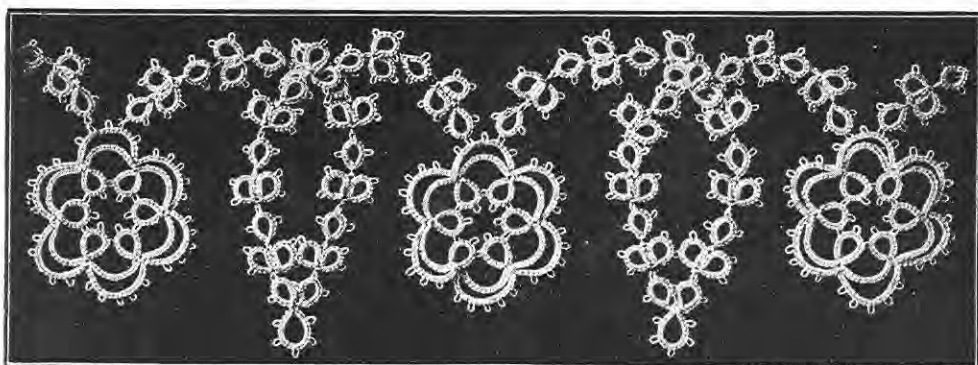
Dit randje is ontleend aan een oud kantwerk. Het wordt in 4 toeren van fijn garen vervaardigd. De eerste toer bestaat uit een dubbele rij ringen; iedere ring heeft: 3-2-2-2-2-3, na iedere rij k., en een tusschendraad. De tweede toer bestaat uit kleine ringen die als volgt worden gewerkt: 2 st., verb. aan de middelste p. van een ring van den vorigen toer, 2 st., dichttr. en na een tusschendraad den folgenden kleinen ring, welke verbonden wordt aan den folgenden ring van den vorigen toer. De 3de toer is gelijk aan den 2^{den}, doch nu verbindt men aan den tusschendraad van den 2^{den} toer. Deze tusschendraaden moeten zuiver even lang zijn. De 4de toer. Eerst wordt een kleine ring als in den vorigen toer gewerkt en deze verbonden aan een lus van den 3^{den} toer; daarna k., en na een tusschendraad wordt de dubbele ring gemaakt. De buitenste daarvan bestaat uit 6-2-3-2-2-3-2-6, dan dichttr. zonder te keeren 1 mm verder de binnenste ring, bestaande uit 5-5, de picot lang. Dit ringetje wordt in den grooten buitenring gedrukt en de draad stevig onder aan den buitenring verb. De groote r. worden onderling met 2 p. verbonden.

51. Randje.

Uit sterren en randjes kunnen verschillende patronen worden samengesteld voor versiering van kleedjes, kussens, enz. Afbeelding 51 geeft daarvan een fraai voorbeeld. Bij voorkeur gebruikt men wit garen of tambourezijde op tulle of soepele stof. Ook gekleurde kunstzijde of fijn perlgaren op kleurige stof zal zeer goed voldoen, waarbij steeds gezorgd moet worden voor een goede kleurenharmonie. De sterren worden afzonderlijk gewerkt als volgt: de 6 ringen in het midden bestaan elk uit 6-3-3-6; na een r. en een b. wordt gekeerd; het eerste boogje bestaat uit 15 st.; dan het 2de boogje, zonder te keeren met 2 sp., 4-3-3-3-3-4. De ringen in de rank, welke aan de afhangende punt wordt begonnen en aan de ster eindigt, bestaan uit: 4-4-4-4. Men werkt 1 r., daarna den draad van rechts naar links over de begindraad leggen, achter den ring naar de middelste picot, daarin verb. en 2 r. dicht tegen elkaar werken, terwijl ze met 1 p. verb. worden. Vervolgens weer de draad naar de verb. p. voeren en een ring werken. Aldus werkt men verder, afwisselend 1 en 2 ringen makend. Zijn, behalve de begin-

50. Smal randje.

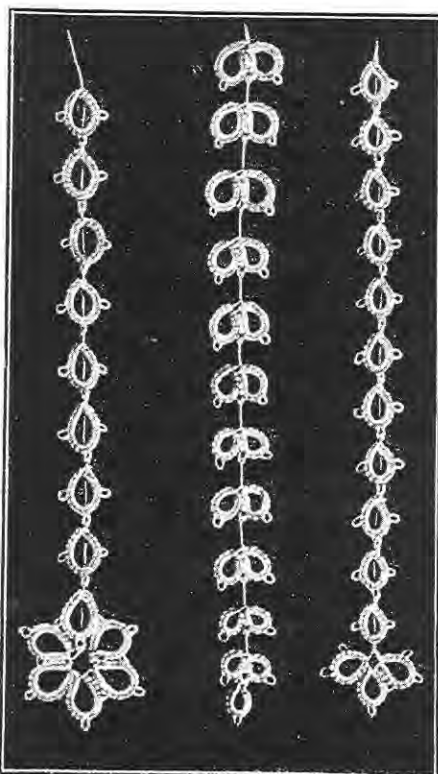

51. Randje.

ring, 6×3 bij elkaar behorende ringen klaar, dan wordt de laatste enkele ring aan een ster verbonden. De 2de rank, welke de eerste kruist, begint bij den grooten ring aan de punt met 4-4-4-4-4, dan k., en een ring van de rank, die verbonden wordt aan den eersten ring van de eerste rank, evenals een ring van de twee volgende ringen aan een der twee van de vorige rank. De 2de rank wordt even lang als de eerste. De verbinding der 2de rank aan de eerste kan even goed rechts als links geschieden, indien men er slechts op let, dat voor de verbinding aan de ster de goede picot gebruikt wordt. Bij het opnaaien lette men er op, dat de goede zijde der ranken boven komt. Aanbevelenswaardig is voor het opnaaien eerst op gelijke afstanden de sterren op de stof te hechten en daartusschen de ranken met de gewenschte ronding aan te brengen.

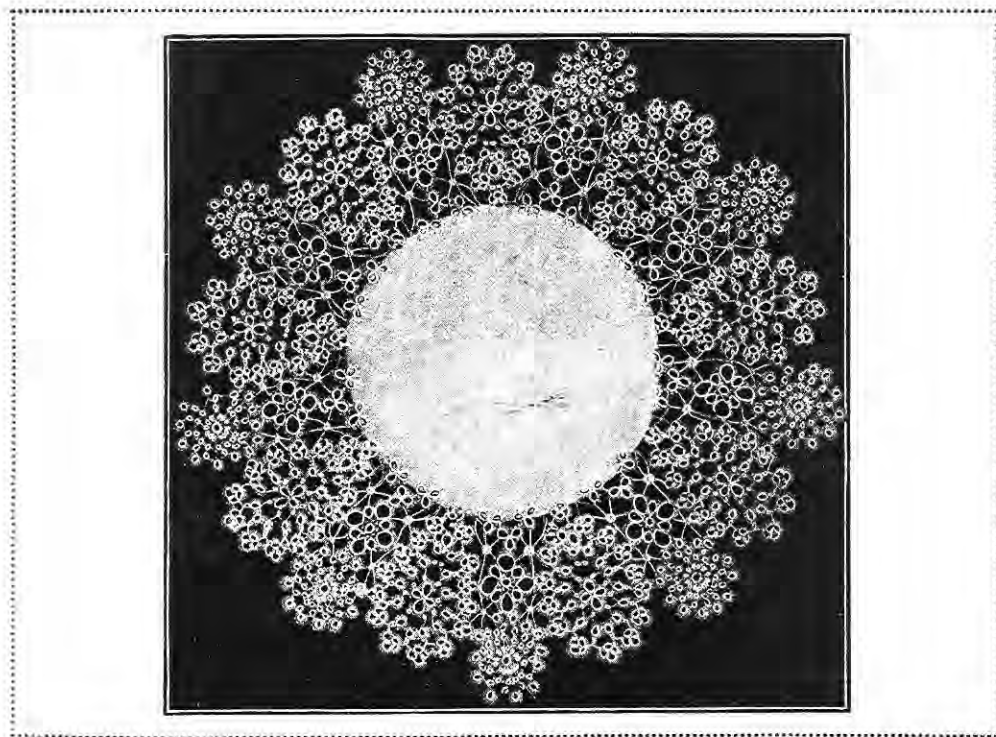
**52—54.
Drie rankjes.**

Deze rankjes zijn zeer gemakkelijk te werken. Vooral bij gebruik van gekleurd fijn perlgaren zullen zij, zoowel recht als rond opgehecht, zeer voldoen. De ringen van de eerste rank bestaan uit 5-5-5-5; na iederen ring moet de draad om de begindraad en achter den ring zelf naar de middelste p. gebracht en daaraan verbonden worden. Dicht daartegen wordt dan de tweede r. gewerkt. De ringen waaruit de ster bestaat zijn eveneens 5-5-5-5. De vijf ringen dezer ster worden op de wijze als in afb. 52 wordt aangegeven, om den laatsten ring van de rank geplaatst. Voor het onder no. 53 gegeven randje worden steeds 2 ringen tegen elkaar ge-

52. 53. 54. Drie rankjes.

werkt, de eerste bestaande uit: 9-4-4, de tweede uit: 4 st., verb. 4-9. Vervolgens wordt de draad verb. aan de verbindingspicot, en na een tusschendraad het volgende tweetal ringen gewerkt. Naar de punt toe maakt men de ringen iets kleiner. Na 3 paar ringen als boven beschreven te hebben gemaakt, werkt men 3 paar bestaande uit 9-3-4 en 4-3-9, daarna 3 paar: 8-3-3 en 3-3-8, vervolgens 3 paar: 8-2-3 en 3-2-8, 1 paar: 7-2-3 en 3-2-7, 1 paar: 6-2-2 en 2-2-6; de punt wordt gevormd door 2 ringen 5-2-3 en 3-2-5 en 1 ring 5-5. De laatste 3 ringen worden zonder tusschendraad gewerkt. De ringen van het 3de rankje bestaan uit 4-4-4-4. Aan den laatsten ring wordt een drie-deelig blaadje gewerkt.

55. Kleedje.

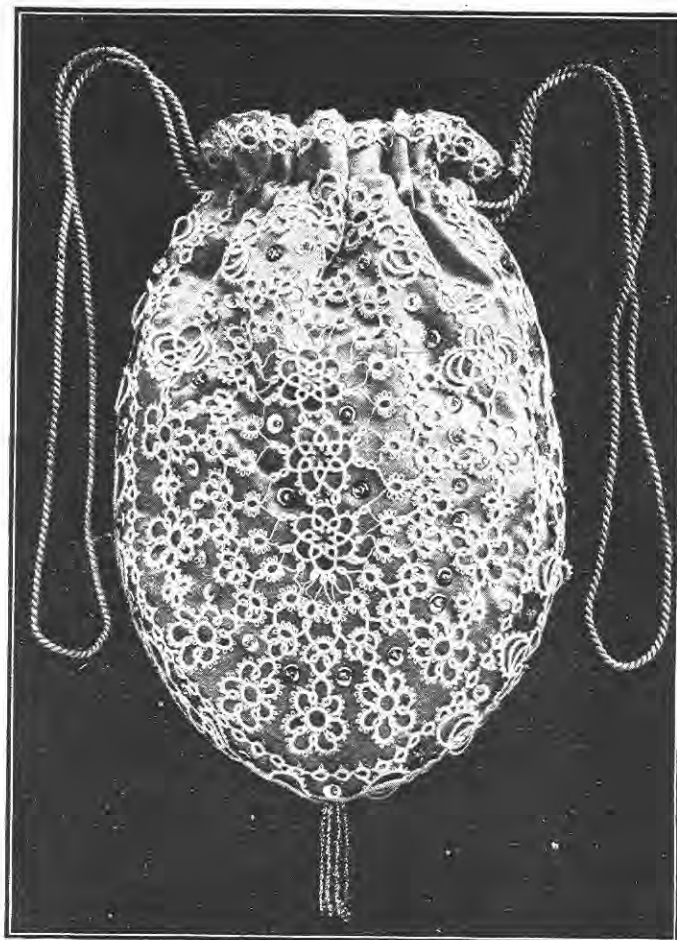
De beschrijving voor het werken van dit buitengewoon fraaie kleedje vindt men bij afbeelding no. 26. Dat voor het middengedeelte zeer goed stof, tulle of batist kan worden gebruikt blijkt uit dit voorbeeld. De eivormige ovalen, de vierkante en de ronde sterren worden ook in dit geval afzonderlijk gewerkt. Na deze aan elkaar bevestigd te hebben voegt men de driedeelige bladvormen en het laatst de spinnen er tusschen. Het geheel is, niettegenstaande het veel minder werk vordert, minstens even fraai als het onder no. 26 beschreven kleedje. De in het midden aan te brengen vaste stof, geeft het kleedje meer vastheid en een goede ronding.

56. Zijden tash met Frivolitéwerk.

Het tashje wordt gemaakt van geelachtige rose zijde en gevoerd met zachtgroene zijde. Evenals de langwerpige sterren, afbeelding 57, op de $4\frac{1}{2}$ cm breede strook welke de voor- en achterzijde met elkaar verbindt, wordt ook de versiering der voor- en achterzijde zelve aaneengewerkt. De naden worden bedekt door het in afbeelding 52 gegeven randje terwijl de bovenrand versierd wordt door een ander smal randje. Het geheel wordt voor het in elkaar naaien, nadat de kant is opgehecht versierd met gouden lovertjes en kraaltjes. Het allerlaatst wordt de voering aangebracht. Het verdient aanbeveling, bij verkrijging van meerdere stevigte, nog een voering van batist of mul aan te brengen. In het midden van het voor- en achterpatroon wordt het ovaal volgens afbeelding 58 aangebracht, waarvoor garen no. 80 gebruikt wordt; de er om geplaatste figuurtjes worden van garen no. 60 gewerkt. Aan den onderand van het ovaal wordt aan ieder figuurtje een viooltje volgens afbeelding 58^b met 2 picots verbonden. De ringen van het viooltje worden met 1, de boogjes daarentegen met 2 sp. gewerkt. De middenring bestaat uit 14×2 st., 1 p., 2 st., dichttrekken. De eerste boog heeft: 3-2-2-2-2-3, k. Een kl. r., 4, st., wordt aan den middenring verbonden, waarbij steeds 1 p. wordt overgeslagen: 4 st., dichttr. k. Vervolgens de tweede boog: 3-2-2-2-2-2-3, k., daarna weer een kl. r., k.; daarna de 3de boog, evenals de 2de, k., weer een kl. r., k., dan de 4de boog, als de 1ste boog. Deze wordt direct aan den middenring verbonden. Vervolgens wordt de 5de boog evenals de eerste gewerkt, k., en weer een kl. r.; daarna de 6de boog, even-

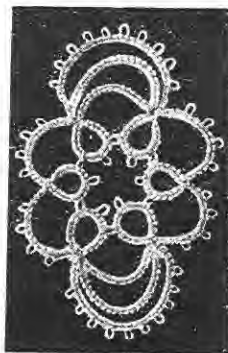

56. Zijden tasch met frivolité-versiering.

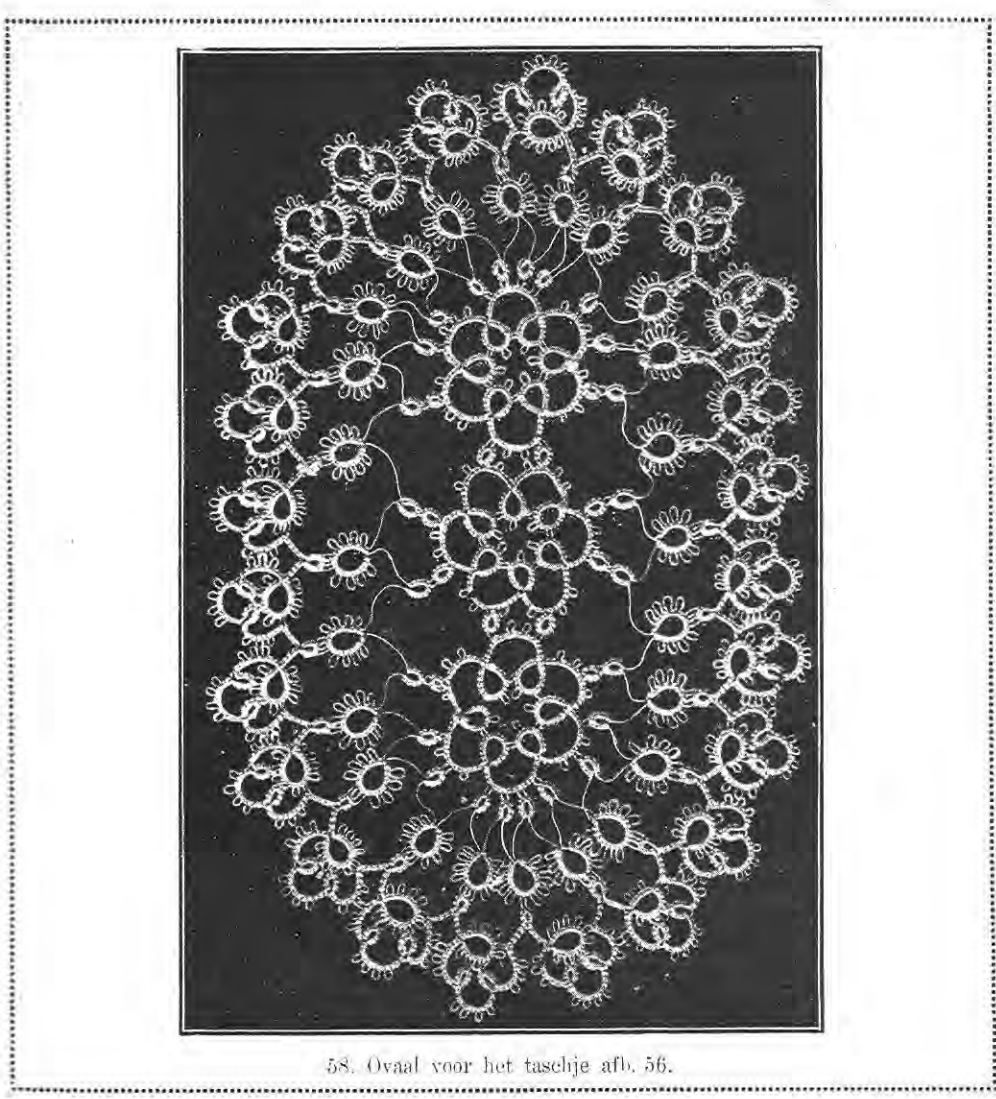
Zie ook
afb. 57,
58 en 58 a.

als de tweede, k., en een kl. r. k.; dan de 7de boog weer als de 1ste en deze verbinden aan den middenring. Rechts en links van dit 5 tal viootjes worden er telkens twee gewerkt, waarbij echter 1 vormpje van het ovaal wordt overgeslagen. Dit doet men ook bij het verbinden der vijf langwerpige motieven aan den bovenrand van het ovaal. Tusschen deze langwerpige figuren wordt een viootje aangebracht en tusschen de drie voorgaande viootjes een sterretje waarvan de vier ringen bestaan uit 3-2-2-2-2-3. Het nu afgewerkte ovaal hecht men losjes op de juiste plaats op de zijde van het taschje. Dit doet men ook met de langwerpige sterren op de strook, welk de voor en achterzijde verbindt. Deze worden met de lange kanten aan elkaar verbonden en rondom tot de schuif op de strook gehecht. De lovertjes worden vervolgens regelmatig over het taschje en de strook verdeeld. Vervolgens worden de deelen van het taschje aan elkaar gezet en het smalle randje over de naden aan-

57. Langwerpige ster voor het taschje afb. 56.

gebracht. De ringen van het langs de opening aan te brengen randje bestaan uit 3-3-3-3-3-3-3-3 daarna k., en een boogje: 3-3-3-3-3-3 maken; daarna wordt de draad verbonden aan de middelste p. van den ring, k., en aldus het werk voortgezet. Onderaan in het midden wordt een kwastje van gouden kraaltjes bevestigd terwijl een rose zijden koord voor het dichttrekken wordt aangebracht. Beyer's knippatroon V 106.

58. Ovaal voor het tasje afb. 56.

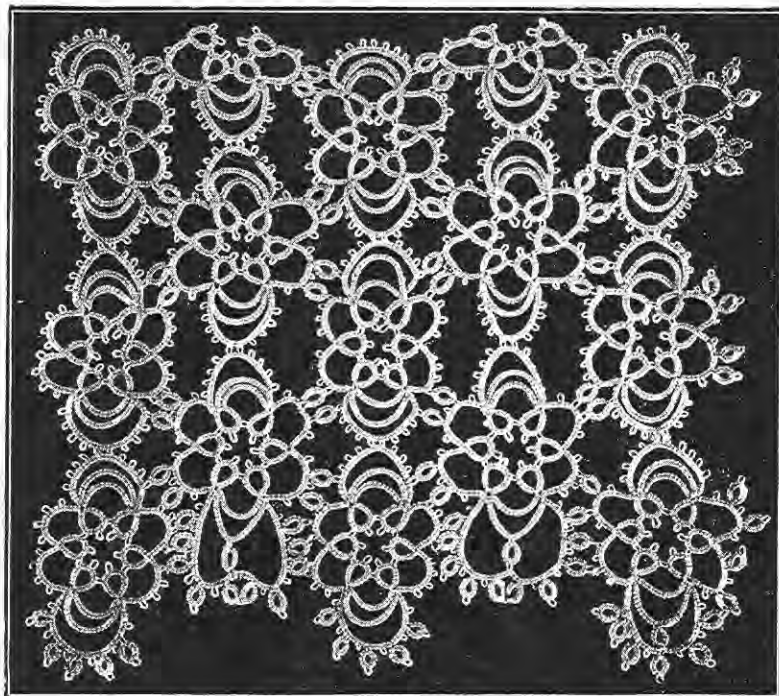
58. Ovaal.

Van fijn garen gewerkt vormt dit een prachtige versiering voor kussens, blouses, tashjes en kleedjes. Het heeft, evenals het onder no. 24 gegeven kleedje een dubbele omranding; het midden bestaat echter uit 3 aan elkander gewerkte sterren, waaraan de kleine ringen van den 2^{den} toer verbonden worden. De sterren moeten met 2 spoeltjes gemaakt worden; voor de ringen gebruikt men 1 sp.: ze bestaan uit 6-3-3-6 terwijl ze met 1 p. verbonden worden. Na iederen ring k. en met 2 sp. een boogje maken, bestaande uit 4-3-3-3-4. Aan eenige der buitenste picots wordt een

58a. Viooltje voor het tasje afbeelding 56.

kl. r.: 5-5 verbonden die de verbinding met den 2^{den} toer tot stand brengt; op afbeelding 58 is zeer goed na te gaan waar en hoe deze kleine ringen verbonden worden. De beschrijving van den 2^{den} en den 3^{den} toer is te vinden bij afbeelding 24.

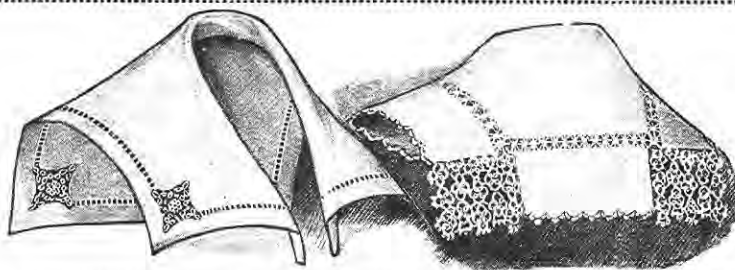

59. Patroon voor kragentusschenzetsel. Zie ook afb. 57.

59. Twee patronen voor kraagjes en tusschenzetsels.

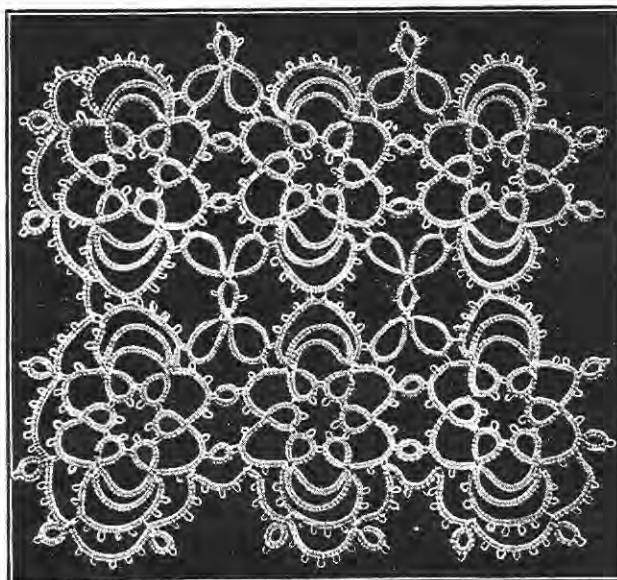
Het patroon, afgebeeld onder no. 59, wordt van fijn garen in rijen gewerkt. Na een rij langwerpige sterren, in de lengte aan elkaar verbonden, te hebben gewerkt, volgt een rij van dezelfde sterren aan de eerste verbonden op de wijze als op de afbeelding is aangegeven. Dit verbinden geschiedt door middel van kleine sierringen welke aan een kant van de ster aan een klein boogje worden gewerkt. De onder- en de zijranden kunnen bovendien versierd worden met boogjes en kl. r. tenzij er de voorkeur aan gegeven wordt deze het laatst aan te brengen. Voor het werken der sterren, zie afbeelding 57, zijn 2 sp. noodig. De eerste ring bestaat uit: 6-3-3-6 k., * daarna werken we een boogje: 4-3-3-4 waarmede tevens de draad moet worden weggewerkt, dan k., en weer een r., gelijk aan den eersten, welke met 1 p. verbonden wordt, dan k. en een boog als de eerste, k., 1 r., k., vervolgens een uit 16 steken bestaande boog, dichttr. en weer k., daarna 1 r., k., en de spoeltjes wisselen. Vervolgens werken wij een boog van 24 st., dichttr., en verb. waar de vorige boog werd verbonden, nu weer k., en de sp. wisselen waarna de groote boog wordt gemaakt door 4 st., 1 p., 9×3 st., 1 p., 4 st., dichttr. en verbinden waar de beide vorige boogjes verbonden zijn. Vervolgens moet van af het in deze beschrijving voorkomende * zonder te keeren het werk herhaald

60 en 61.
Twee
kraagjes.

Zie ook
afbeelding
48 en 59.

worden. Aan de 2de rij sterren moet men aan het 2de boogje telkens 2 sierringen, elk bestaande uit 6-6, met het 2de sp. aanbrengen; deze dienen voor de verbinding. De bogen worden dan: 4 st., 1 p., 3 st., 1 sierring, 4 st., 1 sierring, 3 st., 1 p., 4 st. Waar de groote boog van de vorige

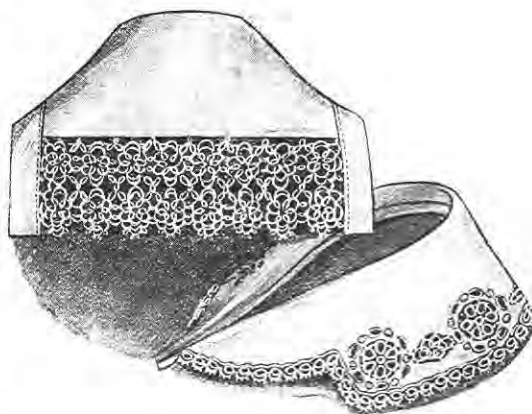
62. Patroon voor kraagentusschenzetsel.

rij en de kleine bogen elkaar raken, worden de 4 sierringen verbonden. In het kraagje volgens afb. 62 worden de rijen sterren niet verplaatst, doch zuiver naast elkaar gewerkt, door een verbinding van 2 ringen, elk bestaande uit: 6-6. De nu nog bestaande groote openingen tusschen de

sterren worden aangevuld met uit 5 ringen bestaande sterren, die van iets fijner garen gewerkt worden. De eerste groote ring bestaat uit: 14 st., verb. 4 st., verb. 18 st.; de 2de ring uit: 18 st., verb., 4 st., verb., 14 st.; de middelste ring uit: 5-5-5-5. Voor den rechten rand van een kraag gebruikt men het patroon volgens afb. 62 waarbij aan den buitenrand nog een boogje en een sierring wordt aangebracht.

60—64. Vier kraagjes.

De fraaie, van wit batist te vervaardigen kraagjes, hebben verschillende vormen en versieringen. Het onder no. 60 gegeven kraagje, waarvan de breede zoom door een stokjesrand omgeven is, wordt op de hoeken versierd met de middelste der drie sterren van afbeelding 48. De werkwijze daarvan is te vinden bij afbeelding 27 terwijl voor de eraan te werken driedeelige blaadjes de beschrijving bij afbeelding 45 voorkomt. Beyer's knippatroon V 107. Het kraagje, afgebeeld onder no. 61, wordt in den rug versierd volgens het onder no. 59 gegeven patroon. Een met de hand gewerkten opennaad verbindt de hoeken met elkaar en wordt ook over de lengte aangebracht. De buitenranden der stof worden gefestonneerd, waarbij iedere punt uit 3 schulpen bestaat. Beyer's knippatroon V 108. Het patroon van de hoeken in het kraagje no. 62 wordt voor no. 63 gebruikt als een breede kant in den rug; het kraagje wordt door een breede opgestikte zoom afgewerkt. Beyer's knippatroon V 109. Buitenge-

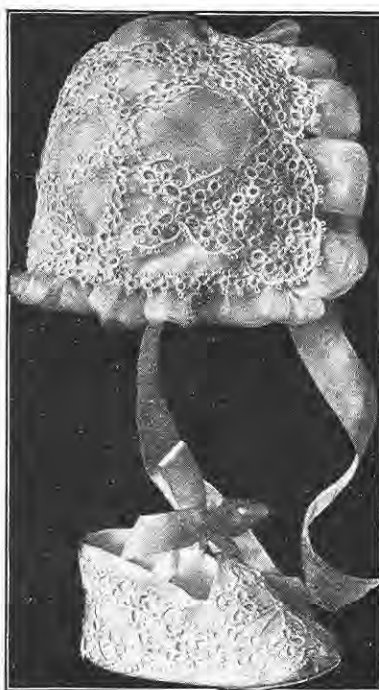
63 en 64. Twee kraagjes.

woon fraai is het onder 64 gegeven kraagje, hetwelk wordt versierd volgens de afbeeldingen 29 en 57. De sterren, welke worden ingezet, worden omringd door een kraansje moesjes en gaatjes in platsteek. Het onder no. 31 gegeven puntje dient voor afwerking. Beyer's knippatroon V 110.

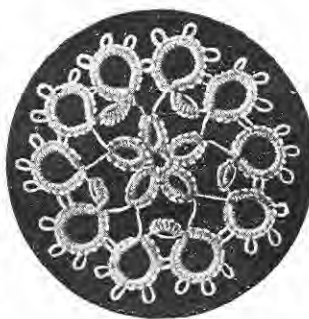
65. Kapje en schoentjes.

Zie aff. 66, 67, 68.

Zoowel het kapje als de schoentjes worden van lichtblauwe zijde gemaakt, terwijl voor de zooltjes stevige witte stof gebruikt wordt. Blauwzijden mul wordt oyer het mutsje gelegd en iets ingehaald. Langs den voorrand wordt daarvan een $3\frac{1}{2}$ cm breede en aan den onderrand een $1\frac{1}{2}$ cm breede ruche gemaakt. Voor het frivolité-werk gebruikt men fijn wit perlgaren; naar gelang der grootte van het kapje worden 3 of 4 maal 3 sterren aan elkaar gewerkt; voor den achterkant wordt 1×3 sterren gewerkt. De ster volgens afbeelding 66 wordt als volgt gemaakt: men vangt aan met een der 5 ringen van het middenfiguurtje 6-6, de picot zeer groot, aangezien de andere 4 ringen daaraan verbonden moeten worden. Vervolgens k, en een ring van den buitensten toer 3-3-3-3-4, weer k, en dicht tegen dezen ring een halve ring, bestaande uit 7 halve steken, weer k, en dicht daartegen den 2^{den} ring, welke bestaat uit: 4 st. verb. aan den

65. Kapje en schoentjes.

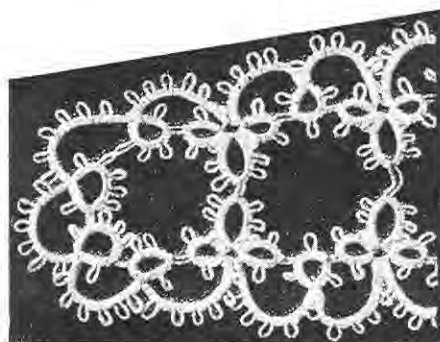

66. Ster voor kapje aff. 65.

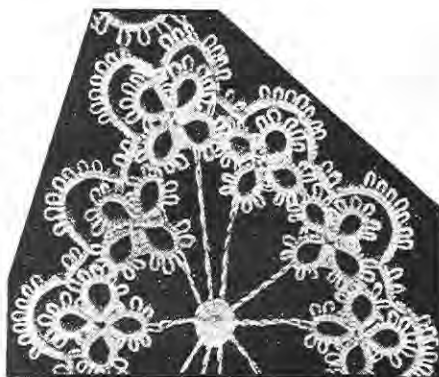
vorigen ring, daarna 3-3-3-3-4, k, en van af het begin viermaal dit-zelfde herhalen, waarbij de eerste ring steeds in de picot van den beginring verbonden wordt. Bij den laatsten ring wordt de laatste p. aan de eerste p. verbonden. Twee langwerpige, vierdeelige blaadjes gaan straalsgewijze van uit een der sterren naar de achterzijde; deze moeten zoo groot worden gemaakt, dat ze tot aan het smalle randje, hetwelk langs den onderrand loopt, reiken. Gelijkvormige patroontjes gaan ook van uit het smalle randje naar den achterkant tot de drie sterren, waarmede zij verbonden worden. De geheele onderrand wordt versierd met het smalle randje. Langs den voor-

rand en tusschen de sterren, waarmede verbonden wordt, werkt men een rij boogjes. Deze boogjes loopen door tot het smalle randje, waarmede tevens de groote openingen afgelijnd worden. Wanneer het geheele werk gereed is, wordt dit ophet mutsje gehecht; door de groote openingen zal dan de blauwe zijdenmul een weinig opbolderen. De kant op de schoentjes wordt even-

eens van perlgaren gewerkt. Op de voorstukken wordt een rij sterren, door bogen ingesloten en met een spin aangevuld, aangebracht. Zie afbeeldingen 67 en 68. Beyer's knippatroon V 111 voor beide werkstukjes.

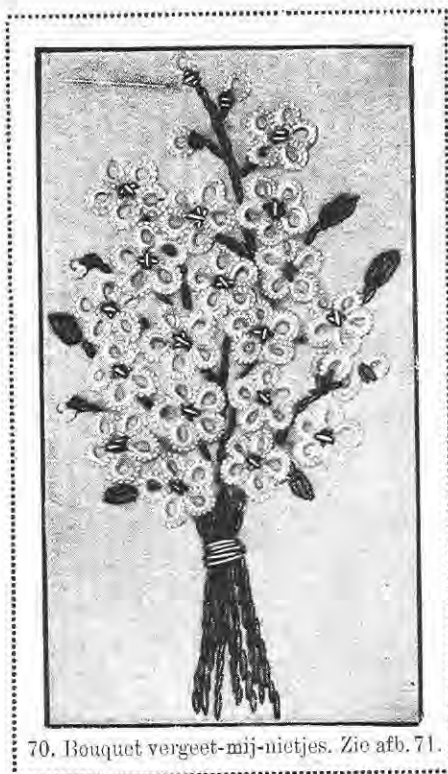
67. Achterzijde van een der schoentjes.

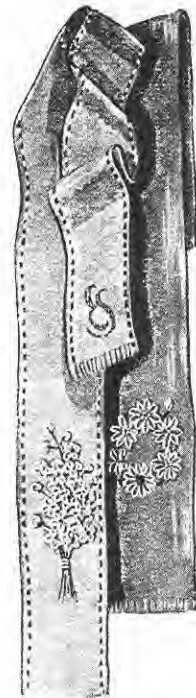
68. Voorzijde van een der schoentjes.

69. Rank, met kunstzijde gewerkt.

70. Bouquet vergeet-mij-nietjes. Zie afb. 71.

71. Twee mandolinelinten. Zie afb. 70 en 72.

69. Rank, met kunstzijde gewerkt.

Voor versiering van blouses, taschjes en dergelijken werkt men bij voorkeur ranken van lichte kunstzijde. Men vangt de rank aan bij de punt; na een ring te hebben gewerkt wordt gekeerd en de volgende ring aan den eersten verbonden. De eerste ring bestaat uit: 1-4-4-1, de beide dan volgende ieder: 3-2-3-2. Vervolgens de 4de tot en met den 8sten: 4-2-3-2; de 9de tot en met den 15^{den}: 4-2-4-2; de 16de tot den laatsten: 5-2-4-2.

70—72. Twee mandolinelinten met frivolitéversiering.

Van de beide fraaie, op afb. 71 gegeven linten is het eerste wit, versierd met een bouquetje vergeet-mij-nietjes, het tweede rood, bewerkt met een kransje margrietten. De afbeeldingen 70 en 72 geven de patronen van het frivolitéwerk een weinig verkleind. De bloemen in het bouquetje moeten, om eenige afwisseling te verkrijgen, in twee nuancen licht blauw met zijde worden gewerkt. Iedere bloem bestaat uit 5 ringen, elk gevormd door 3-7-3; alle ringen worden met 1 p. verbonden. De knopjes worden gevormd door een ring van 12 steken.

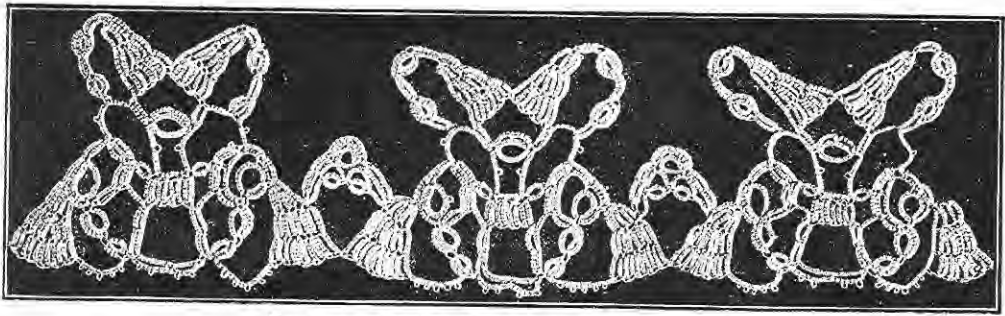
Het hart van het bloempje wordt gemaakt door een knoopje van gele zijde,

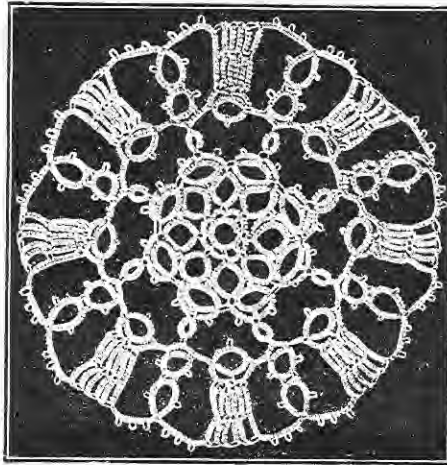
72. Krans van margrietten. Zie afb. 71.

waarmede tevens het bloempje op het lint gehecht wordt. De blaadjes en steeltjes worden van frischgroene zijde gewerkt.

Voor het margrietten kransje gebruikt men witte of gele zijde; elk bloempje wordt gevormd door negen, dicht tegen elkaar gewerkte, ringen elk bestaande uit 8-10-8, onderling met 1 p. verb. Ook hierbij wordt voor het bloemhartje een knoopje van gele zijde gewerkt; voor de steeltjes en blaadjes wordt groene zijde gebruikt.

Kant, te gebruiken in blouses of fijne kleedjes.

Willekeurig te gebruiken ster.

Smaal tusschenzetsel voor blouses.

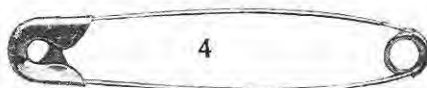
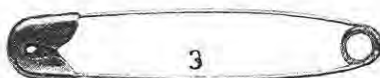
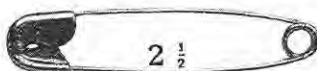
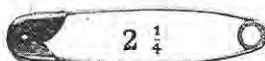
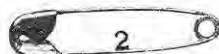
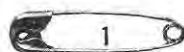
Met bovenstaande afbeeldingen geven wij drie artistieke, van de gewone sterk afwijkende, frivolité patronen. Door de buitengewone fijneheid en de nieuwe wijze waarop de afzonderlijke figuren naast elkaar worden geplaatst, sluiten zij zich zeer nauw aan bij patronen voor met de hand genaaide kant. De prachtige, ongeveer op een vierde der werkelijke grootte gegeven patronen zijn ontleend aan een binnen kort in deze uitgave verschijnend werkje «Frivolité-kant», door Eleonore Endrucks-Leichtenstern. De samensteller van dit werkje is tevens de ontwerpster van deze kant, waarvan de vervaardiging aan de hand van fraaie afbeeldingen en duidelijke beschrijvingen, niet moeilijk is te leeren.

THE STORK

SAFETY PINS

WITH PROTECTED COILS

Eischt dit Merk

Een koper vernikkelde veiligheidsspeld,
dus

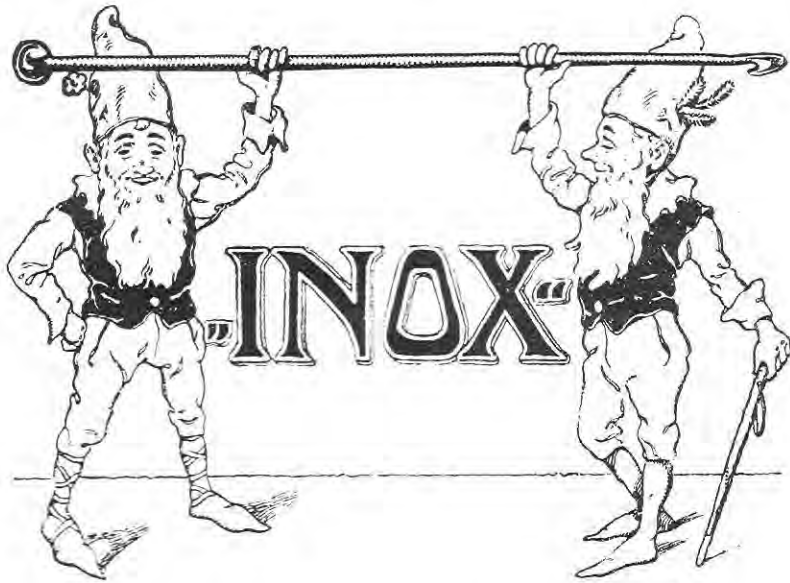
geheel roestvrij.

Alle grootten verkrijgbaar.

Voor de Luiermant zeer aan te bevelen.

Licht ☆ Roestvrij ☆ Sterk
Elegant

Gebruikt voor uw Haak-
& Breiwerk de vernikkelde

Aluminium

Haakpen & Breinaald

«INOX»

Beyer's

welbekende en fraaie voorbeeldenboekjes

voor School en Huis

Deel 1 . . . . . Randen met Kruissteek	Deel 5 Eenvoudige Frivolitépatroontjes
Deel 2 . . . . . Haakpatronen	Deel 6 Handwerken in diverse Kleuren
Deel 3 . . . . . Siersteken	Deel 7 . . . . . Filetpatronen
Deel 4 . . . . . Randen in diverse Kleuren	Deel 8 . . . . . Motieven voor Kruissteek

Verdere voorbeelden zijn in bewerking

Het breien en haken van Jerseys, Jumpers, Vesten, Mutsen en Sjaals

met knippatronen voor alle modellen en vele fraaie afbeeldingen.

Het haken, breien en naaien van Zelfbinders en Sjaals

eene praktische handleiding voor iedere Dame met behulp waarvan zy gemakkelijk zelfbinders en sjaals niet alleen zelf vervaardigen, maar ook handig verstellen kan.

Alombekend en door iedere Dame zeer gunstig beoordeeld zyn

Beyer's Handwerkboeken Serie H

Festonneerwerk (Richelieu)	Serie H No. 42
Kruissteek	Serie H No. 12
Frivolité	Serie H No. 40
Breipatronen voor Kinderkleeding	Serie H No. 24

Alle bovenstaande boeken verkrijgbaar in de Nederlandsche Taal

I n h e t D u i t s c h :

Kruissteek Deel 1 . . . . . Boek 11	Haken Deel 1 . . . . . Boek 17
Dubbele Kruissteek (Kolbeine a.) 34	Haken „ 2 . . . . . „ 18
Kelim (Wolborduurwerk) 31	Haken „ 3 . . . . . „ 19
Platte Steek 25	Gipure . . . . . „ 32
Eenvoudig Kleurborduurwerk 38	Knoopwerk (Macramé) 26
Witborduurwerk en Festonneeren 13	Breien Deel 1 . . . . . „ 23
Engelsch Borduurwerk 37	Point Lacé werk . . . . . „ 22
Hedebo 30	Kralenbewerking . . . . . „ 29
Ajour (Holsaum) 27	Hand- en Maschinenaaien 33
Filet (Doorstop) 14	Stopwerk Deel 1 . . . . . „ 35
Filet (Gipure) 39	Stopwerk „ 2 . . . . . „ 43
Hardanger 16	Handleiding
Gulle Doorstop 7	voor Poppenkleeding . . . . . „ 6
Kloskant 5	Vlechtwerk . . . . . „ 44
Generiffa 8	Smokwerk en Kleurborduren 45
Frivolité Deel 1 36	Naaldkant . . . . . „ 15
Frivolité „ 3 9	Richelieuwerk Deel 1 . . . . . „ 37

Meerdere boeken zijn in de Nederlandsche uitgave in voorbereiding

G. van Wees & Weiss, Zeist en Amsterdam

Gütermann & Co.
Gutach, Breisgau
Deutschland

